

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) félem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4-11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független Kisgazdapárt helyiségénél) félemelet. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 óráig este 6-ig

Több és jobb munkával

Dolgozó tömegünk tanulva az eddigi szép eredményekből, az április 4-i felajánlások óriási lendületével folytatják a versenyt Május 1 megünneplésére, mert jól tudják, hogy szabadságunkat és függetlenségünket, boldog életünket csak a további fokozott munkával biztosíthatjuk.

A szocialista munkaverseny új szakaszában hatalmas feladatok várnak dolgozó népünkre. A munka helyes megszervezése, a sztahanovi munkamódszerek alkalmazása korlátlan lehetőségeket nyitott meg szocialista termelésünk számára. Most már új követelmények léptek fel. A mennyiség fokozása nem elégséges, annak párosulnia kell egyre inkább a minőség megjavításával és a selejt csökkentésével.

Az ipari munkásság példáját követve, az MDP vezetésével és a falusi tömegszervezeteknek, elsősorban a DPOSZ-nak a támogatásával, a dolgozó parasztságunk is hatalmas tömegmozgalommá fejlődött az április 4-ére vállalt munkafelajánlásokkal. Ebben a mozgalomban már ragyogó sztahanovista eredmények születtek. Örömmel tapasztalhatjuk, hogy legnagyobb nemzetközi ünnepünk tiszteletére a mezőgazdasági dolgozók sorában is szép számmal jelentkeztek a munka igazi hősei.

A munkafelajánlás csak akkor válik igazán átfogó, döntő jelentőségű mozgalommá, ha az egyéni szocialista munkaversenyt még jobban kiszélesítjük a géppálmásokon és a termelőszövetkezeti csoportokban is. A május 1-i munkamegjáratásokban termelőcsoportjaink általában a tavaszi vetések teljes befejezését vállalták és egyúttal azt, hogy fokozott gondot fordítsanak a vetések ápolására. Egyre több munkamegjáratásban a csoporttagok azt is megfogadták, hogy kellő mértékben elszájtítják a munkaegységgel való számolást.

Hasonlóan az ipari munkássághoz, termelőszövetkezetünk is gondot ügyelnek rá, hogy jó munkaszervezéssel, jó munkamódszerekkel a természet eredmények növelése mellett jó minőségű munkát is végezzenek. Világszerte nagy lelkesedéssel készülnek a dolgozók Május 1 megünneplésére. A Szovjetunióban a dolgozók több és jobb munkával köszöntik a nemzetközi munkásosztály nagy ünnepét. A szovjet dolgozók nagyszerű május 1-i munkaversenye példamutató a magyar dolgozók számára is: a munka termelékenységének és minőségének emelésével harcolunk szabad hazánk felemelkedéséért, a szocializmus megvalósításáért, a béke megvédéséért.

MEGVÉDJÜK A BÉKÉT!

A társadalom minden rétege megmozdul a béke védelmére

A budapesti békegyűlés felhívása megmozgatta a magyar társadalom valamennyi rétegét. Mintagazda, színész, egyetemi tanár, katolikus pap és pedagógus egyaránt állástfoglalnak a felhívással kapcsolatban a békeért folyó küzdelem mellett.

NAGYISTÓK JÓZSEF

csongrádi mintagazda, TSZCS-tag, az országgyűlés alelnöke a következőket mondta:

— A dolgozó parasztság felémeli szavát, de ha kell, öklét is azok ellen, akik egy újabb háború pusztításait akarják rázúdítani az emberiségre.

SZÁDECZKY-KARDOS ELEMÉR

Kossuth-díjas egyetemi tanár, a miskolci műegyetem rektora:

— Mint a nehézipari műegyetem első rektora, azt hiszem, egyetemünk minden hallgatójának és dolgozójának felelősséget tolmácsolom, amikor azt mondom, hogy a békeért minden áldozatra készek vagyunk.

VERRASZTÓ JÓZSEF

egri plébános, az egy I. sz. általános iskola hitoktatója a következőket mondta:

— Béke nélkül nincs haladás, nincs emberi boldogság. Mind

cselkedettel, mind imádsággal meg kell mindent tennünk a béke védelmére.

DR. KLEMPA KÁROLY

premontrei kanonok így nyilatkozott:

— A krisztusi szózat is ezt mondja: Békesség veletek. Igaz ember nem nézheti tétlenül a béketábor ellenségeinek mesterkedéseit. A békeért küzdök hatalmas táborában vagyunk mi is, elítéljük a borzalmas tömeggyilkos fegyverek pusztításait.

KOVÁCS JÓZSEF

Kossuth-díjas pedagógus nyilatkozata.

— Két világháború szörnyű tapasztalata megtanította a magyar pedagógusokat is arra, hogy a békeért harcolni kell, hogy a gondjaikra bízott fiatalokat a béke harcosaivá kell nevelni. Megtanultuk, hogy az imperialisták eszevesztett kalandorpolitikájával szemben csak a Szovjetunió vezető béketábor világméretű szervezete, a hatékony fegyver, azért mi, magyar pedagógusok is, minden erőnkkel, teljes harci elszántsággal csatlakozunk országunk és a világ dolgozóinak nagy ügyéhez, a béke megvédéséhez.

A tudomány munkásainak a béke oldalán kell állniuk

A Magyar Tudományos Akadémia elnökeinek felhívása a magyar tudóshoz

Most, amikor a békeért való harc egy új szakaszba lépett, azáltal, hogy a stockholmi békekonferencia határozatai a békeért való küzdelem aktív békeharcra változtatták, a Magyar Tudományos Akadémia elnöksége teljes odaadással csatlakozik ezekhez a határozatokhoz és minden erejével támogatja a dolgozó népek millióinak békeért folytatott harcát.

A tudomány munkásainak a béke oldalán kell állniuk.

Bennünket, a felszabadult népek tudósait azzal fenyeget az imperialista örült terve, hogy a felszabadulás utáni kemény munkánk eredménye gemmivé válik. Laboratóriumainkat, kutatóintézeteket, könyvtárainkat, melyeket felszabadult népünk alkotóereje adott nekünk, újra rommá akarják változtatni. Viszta akarnak kényszeríteni bennünket abba a sűrű nyomorúságba, amely a felszabadulás előtt volt a beszületés tudósok osztályrésze.

Az imperialisták vágyai és a valóság között azonban ott áll a világ dolgozóinak elszánt ellenállása. A hatalmas Szovjetunió, a felszabadult népek százmilliói mellé az egész világon felsorakoznak a tudomány becsületes, igaz munkásai. A Tudományos Munkások Világszövetsége Joliot Curie javaslatára megállapodást kötött a Szakszervezeti Világszövetséggel, hogy a tudósok munkájának eredményét nem engedi az imperialista háború szolgálata aláítani.

Mi, szilárd elhatározással csatlakozunk a békeharcához. Csatlakozásra szólítunk fel minden magyar tudóst, a tudomány minden munkását.

Dolgozók, akik a tudomány frontján álltok, támogassátok aláírástokkal az atombomba elűztését.

Truman ismét a béketábor ellen mozgósítja a sajtót és a rádiót

Washington: Truman esztörtőkön beszédet mondott az amerikai lapkiadók társaságában. Beszédének lényege: a sajtót, a rádiót, a filmet minden propagandalehetőséget fokozottan ki kell használni a béketábor elleni „hídegháborús” propagandában. Felhívta az üzletembereket, „adjanak segítséget a propagandához”, majd arról beszélt, még több amerikai kell kiképezni, hogy külföldön tanítsa az „amerikai életformát”. Pierre Courtaud az Humanité vezércikkében megállapítja, hogy Truman beszéde a „totális diplomácia” életbe lépését az újságírás terén. Truman beszédét a béketábornak, az igazság táborának fokozódó sikerei tették szükségessé. Ha van még olyan ember, aki kételkedne a békeharc hatóerejében — gondolja meg, hogy Truman viszont nagyon komolyan veszi ezt és mozgósítja ellene a sajtót és rádiót, va-

lami az imperializmus minden ügynökét, Truman szerint minden baj onnan származik, hogy a világ nem ismeri az amerikai élet „gyönyörűségeit”. Senki sem téveszt azonban össze az ágyút a vajjal és a felakasztott néger csak felakasztott néger marad, mint ahogy Lettország mindig 600 km-re lesz Dániától. A népek nem hisznek abban a „demokráciában”, amelynek Franco, Caldaris, Hirohito és Adenauer a csodái — fejezi be cikkét Pierre Courtade.

Bolgár jegyzék Jugoszláviához

A Bolgár Népköztársaság külügyminisztériuma szöbeli jegyzéket adott át a szófia-i jugoszláv követiségnek. — A Bolgár Népköztársaság külügyminisztériuma újból kénytelen felhívni a jugoszláv kormányt, hogy a jugoszláv területen bolgár állampolgárok és az éggipartvidékről menekültek, szemben elkövetnek, akik Bulgáriában akarnak megtelepedni. Ezek a túlkapasok röviden a

Lajos alelnök, Gombás Pál alelnök, Lukács György, az elnökség tagja, Novobánczki Károly az elnökség tagja, Molnár Erik, az elnökség tagja, Erdei-Gruz Tibor, az elnökség tagja, Straub Brunó, az elnökség tagja, Alexits György főtitkár, Németh Gyula I. osztály elnöke, Fogarasi Béla II. oszt. elnöke, Rics Frigyes, a III. oszt. elnöke, Schulek Elemér vegyészcsoport elnöke, Marek József IV. oszt. elnöke, Liliés Géza, az V. oszt. elnöke, Michailich Győző, a VI. oszt. elnöke.

Elindultak útjukra az üzemekben a béke-ívek

A Zeneakadémián megtartott békegyűlés után országsszerte elindultak útjukra a béke-ívek, amelyek a dolgozók százezreit, millió tesznek hitet az építő béke megvédése mellett. Ezek és milliók hirdetik aláírásaikon keresztül, hogy háborúsbűnösnek tartják azt a kormányt, amely elsőnek alkalmazza az atomfegyvert. Aláírásuk a bizonyíték, hogy megvédik a béket, megvédik újjáépülő szocialista hazájukat, gyárakat, háza-

kat, lakásaikat, családjukat, gyermekeik boldog jövőjét. A MAVAG szerzőműzében lelkeshangú röpgyűlés során alakult meg a békebizottság. A békebizottság első megbeszélésén elhatározta, hogy szombaton a reggeli műszak végéig minden dolgozónak eljuttatják a béke-ívet. Vállalták: lehetővé teszik, hogy a műszak végéig a műhely minden dolgozója aláírhasa az ívet.

Az egészségügyi dolgozók egy emberként vesznek részt a békeharcban

Az orvos-egészségügyi szakszervezetek üzemi bizottsági titkárai és propagandistái szombaton értekezletet tartottak, hogy megbeszéljék a béke megvédéséért folytatott küzdelemmel kapcsolatos feladatokat.

Weil Emil, az orvos-egészségügyi szakszervezet főtitkára ismertette a SZOT elnökségének határozatát a békevédelmével

kapcsolatos feladatokról. Az egészségügyi szakszervezeteknek azon kell lenniük — mondotta —, hogy a béke megvédése tömegmozgalommá válik. Az orvosok, egészségügyi dolgozók jól ismerik a háború pusztításait, éppen ezért egy emberként veszünk részt abban a harcban, amely feladatul tűzte maga elé a béke biztosítását.

tott néger marad, mint ahogy Lettország mindig 600 km-re lesz Dániától. A népek nem hisznek abban a „demokráciában”, amelynek Franco, Caldaris, Hirohito és Adenauer a csodái — fejezi be cikkét Pierre Courtade.

következőekben foglalhatók össze: Az ügyek elintézésére ideiglenesen jugoszláviában tartózkodó bolgár állampolgárokat önkényesen letartóztatják törvénytelenül vizsgálják és megakadályozzák visszatérésüket hazájukba. Azokat a személyeket, akik Bulgáriából Jugoszláviába menekültek, de nem akarják felvenni a jugoszláv állampolgárságot és vissza akarnak térni Bulgáriába, mert rájöttek hogy a jugoszláv hatóságok nem tartották meg ígéreit.

ket, nem engedek visszatérni Bulgáriába súlyos közigazgatási, rendőri zaklatásoknak és legyőzhetetlen anyagi nehézségeknek teszik ki őket. Ezeknek a személyeknek megtiltják, hogy hivalkozzanak vitathatatlan bolgár állampolgárságukra, erőszakkal elvezetik bolgár útleveleiket. A monarchofaszista Görögországból érkező menekülteket igyekeznek erőszakkal visszatartani az országban megfosztják őket attól a joguktól, hogy szabadon választ-

hassák meg az országot, amelyben menedéket akarnak keresni. A Bolgár Népköztársaság belgrádi nagykövetségének tevékenységét örvénytelen módon gátolják és akadályozzák hogy a Jugoszláviában lakó bolgár állampolgárok útleveleket jussanak. A jegyzék így folytatja: — Bulgária ez ellen a legerőlytebben tiltakozik és ragaszkodik ahhoz hogy a Jugoszláv kormány azonnal vessen véget a bolgár állampolgárok és az éjel-

tengervidéki menekültek üldözésének akik Bulgáriában keresnek menedéket. Követeli, hogy adják vissza útleveleiket. Követeli, hogy a Jugoszláv kormány azonnal helyezze szabadlábra az összes letartóztatott bolgár állampolgárokat és legyen segítségükre, hogy visszatérhessenek hazájukba, az éjel-tenger-vidéki menekülteknek pedig, hogy saját kívánságuknak megfelelően menedékjogot kap-hassanak Bulgáriában.

A konyi fegyverrejtegető kulák a rögtönítelő bíróság előtt

34 éves, sunyitékinetű ember állt szombaton a Magyar Népköztársaság győrmegyei bíróságának rögtönítelő tanácsa előtt. Ifj. Rohling Ágoston konyi fegyverrejtegető kulák.

Rohling szorgalmas hallgatója volt az amerikai imperialisták háborúra uszító rádiójának és háborúra spekulált. Lakásán az államvédelmi hatóság a letartóztatás után 9 mm-es ismétlőpisztolyt, 59 darab löletényt, és flobertpuskát, 310 darab löleténnyel, egy Manlicher fegyvert egy vadászfegyvert, 10 kg ólomöröretet, valamint a löszert előállításához szükséges készleteket talált. Ezért került a rögtönítelő bíróság elé.

Az elnök kérdésére kijelentette, hogy bűnösnek érzi magát, majd így folytatta: Jobboldali beállítottságú vagyok, párt iskolában nevelkedtem. Elmondta, hogy a fegyvereket azért rejtette, hogyha az amerikai csapatok megérkeznek, segítségére legyen. Elmondta azt is, hogy gyűlölte a magyar népi demokráciát. Röpcédulákat terjesztett, hogy ezen keresztül keltsen reményt a reakciókban, volt csendőrkben, horthysja katonajátszóban és kulákokban. Április 4-re virradó éjjel készi-

te, ilyen röpcédulákat és azokat szétszórta a faluban. A röpcédulák egyrészt kulákok és reakciók házába dobta be, másrészt az utcákon szórta szét.

— Kinek a lakásába dobott, be ilyen röpcédulákat? — kérdezi az elnök.

— Dobtam be Rádonyi plébánoshoz is.

— Miért dobott a plébánoshoz?

— Mert hallottam — feleli — hogy időnként demokráciellenes nyilatkozatokat tesz.

Végül az elnök kérdésére elmondta még, hogy az államvédelmi hatóság előtt, önként, minden kényszer nélkül tett beismerő vallomást.

Ezután a rögtönítelő tanács egyik tagja tett fel kérdéseket a vádlottnak:

— Hogy képzelte maga a harmadik világháborút? Mit jelentett volna ez magának?

— A régi világot vártam jölni.

— Mi lett volna a parasztiok-

kal?

— A földet visszavejtük volna.

— Kik lettek volna a hatalom?

A vádlott sunyi arccal hallgat, majd rövid szünet után így felel:

— A csendőrkék, volt tisztek, reakciókók.

Ezután az ügyész tett fel kérdéseket:

— A fegyvereket hogyan és kik ellen akarta felhasználni?

— A rendszer képviselői ellen, de a kis- és középparasztiok ellen is.

A bíróság ezután több tanút hallgatott ki, akik beszámoltak arról, hogy az egész község dolgozó parasztsága mély felháborodással és undorral utasított vissza a röpcédulák tartalmát és teljesjességgel elítéli a vádlott kulák bűncselekményét.

Kóger János államügyész vádbeszédében hangsúlyozta hogy a béke egyik elszánt ellensége ellen emel vádat, aki a hozzá hasonlókkal együtt a munkások és dolgozó parasztiok ezreit akarta elpusztítani s a három- és ötvenes terv nagyszerű eredményeit kártékonyan tönkretenni.

Ifj. Rohling maga is klerikális és sovinszta nevelésének tulajdonította cselekedeteit azt, hogy a nép iránt érzett féktelen gyűlölet volt az alapja annak, hogy fegyvereket rejtgetett, amelyeket az imperialisták érdekében akart felhasználni.

A rögtönítelő bíróság bűnösnek mondta ki ifj. Rohling Ágoston fegyverrejtegetés bűntettéért és ezért halálbüntetésre, valamint szabadságvesztés büntetésre való átváltoztatás esetén tíz évi politikai és hivatali jogvesztésre ítélte.

Az ítélet indokolása megállapítja, hogy a vádlott a vádindítványban szerepelt bűnököt elkövetve ezt maga is elismerte. — A büntetés kiszabásánál súlyosbító körülményként vette figyelembe a bíróság azt a uszító igaztást, amit a vádlott a röpcédulák terjesztésével követett el, továbbá azt a körülményt hogy megbánást nem tanúsított, sőt az egész tárgyalás folyamán osztályellenes mivoltát hangoztatta.

A vádlott az elnök kérdésére kegyelmet kért.

A bíróság ezután kegyelmi tanácsra alakult át.

SAKK

A sakkvilágbajnokjelölti verseny szombati fordulója során a magyar Szabó László Flohrnal mérkőzött. A mérkőzés 45. lépésnél függőben maradt. Szabónak minden reménye megvan arra, hogy Szabó László Flohr ellen megszerzi ismét győzelmét. Ugyancsak függőben maradt Bronstein — Boloszlavszkij és a Keresz — Najdorf mérkőzés is. A Stahberg — Lilienthal mérkőzés döntetlenül végződött.

A hainani partraszállás

Hainani arcvonal: A felszabadító néphadsereg 4. hadseregének egységei az április 17-i nagyszabású partraszállás előtt a múlt hónap folyamán négyszer keltek át sikeresen a kínai tengerszorosra és a szigeten harcoló partizánokkal egyesülve kézzifektették elő a partraszálló csapatok útját.

Ezekkel a hadműveletekkel a népi felszabadító hadsereg a sziget északi, keleti és nyugati oldalán összesen 200 km-es szakaszon ütött rést a Kuomintang védelmi vonalába. A remült Kuomintang csapatok hanyathomlok igyekeztek újabb védelmi vonalat létesíteni. Ezt a védelmi vonalat a felszabadító néphadsereg teljesen megsemmisítette. Tovább nyomulva, a sziget belsejébe találozta a Kuomintang 255. hadosztályának főerejével. Ezt a hadosztályt egyetlen órai heves harcban szétverték.

Kanton: A népi felszabadító hadsereg kvantungi prapocnokága felhívást intézett a Hainan szigeten harcoló Kuomintang csapatok tisztjeihez és legénységéhez.

A felhívás rámutat arra, hogy a néphadsereg partraszállása megsemmisítette azokat a reményeket, hogy az óceán felől kerüljön a néphadsereg támadásait. Azt remélik, hogy Csang-Kai-Sek ellentámadást indít a száraz földön? — mondja a kiáltvány. Elfelejtették, hogy a szárazföldön teljesen megsemmisült Csang-Kai-Sek het és felmúlós hadserege? Harmadik világháborúra számítok? Nem tudjátok az elmúlt két világháború történetét? Hány katonát vettek be az amerikaiak, hány csapat harcoltak végig, vagy nyertek meg az elmúlt két háborúban? Mindig mások hozták az áldozatot, csak a győzelmet élvezték, ki lenne az amerikai imperialisták ágyúgömböle az új világháborúban? Ebredjétek fel. Két út van előttetek: Meghalni Csang-Kai-Sekért, vagy élni magatokért.

A KINAI NÉPHADSEREG FELSZABADÍTOTTA LINTIN SZIGETET

A felszabadító néphadsereg 4. hadseregének egyik egysége április 18-án felszabadította Lintin szigetet a Kuomintang utolsó támaszpontját a Pearl-folyón. A partraszállási hadművelet csak 3 óráig tartottak, reggel 7-től 10-ig.

A FRANCIA BEKEHARCOSOK KIDOBALTAK A VONATBÓL A HADIANYACOT

Párizs: Róma XIV. kerületének békeharcosai jelentik íste arról értesítik, hogy Vaugirard rendező pályaudvarra szerelvény érkezik, amely ledobásba irányított hadianyagot szállít. Kb. 200 békeüzenetű benyomult az állomásra és kidobta a kicsikből a La Pallais kikötőjébe irányított szállítmányt, amelyben több amerikai katonai tehergépkocsi is volt.

TITOISTA ÖSSZEESKÜVÖKET ÍTELTEK EL BULGÁRIÁBAN

Göna Dzsamájában befejeződött a bírósági tárgyalás, amelyen Titoista ügynökök egy csoportja állt a törvényszék előtt. A kihallgatások során bebizonyosodott, hogy a jugoszláv ügynökök elkövezték a vádiratban terhükre rótt bűncselekményeket, amelyek arra irányultak, hogy erőszakkal meg-

dönték Bulgáriában a népi hatalmat, Pirin vidékét elszakítsák a Bolgár Népköztársaságtól és Jugoszláviához csatolják. Asszen Gergelyvet és Petro Mitovet életfogytiglani fegyházra ítélték, a többi vádlott bűnössége fokának megfelelően kapott büntetést.

KÉT HALALOS ÍTELET A PRAGAI BUNPERBEN

Az állami Borec bíróság elnöke szombaton hirdette ki ítéletét a hattagú kémcsoport tagjai felett. Mind a hat vádlottat bűnösnek találták. Jaromír Nechansky öngyilkos és Valeslav Wahl kétélaltali halálra, Mios Sprysit életfogytiglani súlyos börtönre, dr. Jan Dohmálek 20 évi súlyos börtönre, Zdenka Vackovát 18 évi súlyos börtönre, Karel Lorist 25 évi börtönre ítélték. A bíróság mind a hat elítélt vagyonát elkobozta.

UJABB SZTRAJKHULLAM AMERIKÁBAN

Április 20-án eredménytelen tárgyalások után bérsztrájkba léptek a Carneige Iliionis Steel Corporation, a Pennsylvania állambeli Homesteadban lévő hatalmas acélüzemek munkásai.

Április 23-án éjszaka kezdődik a keleti partvidéki gőzhajózárságok alkalmozottainak sztrájkja. Új kollektív szerződés megkötését követelik.

Április 24-re tervezik a vasúti futók és gépészek szövetségéhez tartozó vasutas szakszervezetek sztrájkját. Ugyancsak április 24-re tűzték ki a telefontársaságok alkalmozottainak sztrájkját. A telefontársaságok munkásai béremelését és a munkafeltételek javítását követelik.

Lenin örökké él

Moskva központjában a hatalmas vörös-téren márvány mauzóleumban kristályüveg koporóban nyugszik Lenin holtteste. Nem messze innen áll a Lenin-múzeum épülete.

Ezeklen a napokban, amikor a szovjet nép Lenin, a szovjet állam és a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja megalapítója születésének 80. évfordulójáról emlékezik meg, ezren, meg ezren mennek a múzeumba hogy ismét megemlékezjenek a legnagyobb forradalmárnak, a dolgozók szabadsága és boldogsága nagy harcainak emlékeire. A múzeum megnyitása óta tízmillió ember tekintette meg az itt őrzött értékes anyagot, Lenin kéziratait is. Kérdött munkáit, kasználási tárgyait fényképeket, szobrokat, amelyek visszaükrözik a forradalom lángelméjének életét és munkásságát.

A külföldi vendégek hosszasan szemlélik a múzeum történelmi okmányait. Az utóbbi időben itt jár az aziban kultúrküldetés, a bolgár kormányküldetés, a magyar szociálszervezeti küldetés, az indiai újság képviselői, a nagy Szabad

Kína és a Koreai Népköztársaság képviselői, 1948-ban és 1949-ben mintegy 15 ezer külföldi vendég tekintette meg a Lenin-múzeumot. A látogatókönyvbe írt jegyzéseikben a vendégek hangsúlyozzák, hogy Lenin neve a világ valamennyi népe számára a béke, a haladás, a dolgozók boldogságának a szimbóluma.

Lenin élete, amelyet az emberiség szolgálatába állított — írják a Nemzetközi Diákszövetség küldöttei — lelkesítő példát mutat a fiatal demokratáknak, akik a kizsákmányolók ellen a békekért és a kölcsönös nemzetközi megértésért harcolnak.

A népek sokasom felejtik el Lenin, Lenin örökké él a népek szívében és nagyszerű békés élet építésére hívja a becsületet embeceket — írta a látogatók könyvébe Vladimir Jaszenko, egy egyszerű észak-kaukázusi kolhozosa.

Ma is, amikor az angol-amerikai atombomba új háborút készülnek kirobbantani Lenin neve valamennyi becsületes ember számára a tartós békének és a népek barátságának a szimbóluma.

A leninizmus győzedelmeskedik

— A PRAVDA VEZÉRCIKKE —

Moskva:

80 évvel ezelőtt 1870. április 22-én született Vladimir Iljics Lenin a világ proletariátusának legnagyobb vezére és tanítója, a Bolsevik Párt és a szovjet állam megalapítója. Lenin a forradalmi eszme és tevékenysége lángelméje, Marxnak és Engelsnek a tudományos kommunizmus nagy megalapítójának méltó utóda volt. Lenin tovább fejlesztette a marxizmus tanításait, a proletariátus osztályharcának új feltételeihez alkalmazta. Lenin a Pártnak és a munkáosztálynak magasabb típusú vezetője volt az új tömegek vezére, közzáll sas, aki nem ismert félelmet a harcban.

Lenin barátjával és küzdő társával, Sztálin elvtárral együtt megteremtette a világ legnagyobb, magasabb proletárpártját — a Bolsevik Pártot — és a világ első szocialista államát. A Párt Sztálin elvtársnak a lenini műlángeszű továbbfejlesztésének bölcs vezetésével teljesítette Lenin hagyatékát: országunkban felépítették a szocialista társadalmat, a

Szovjetunió erős, szocialista hatalommá lett.

Az imperialista reakció táborát veszítette ereze (amból és dühöng.

A monopolióké fökolomposai az amerikai imperialistákkal az ellenük dühödten új háborút készítenek elő. Abban reménykednek, hogy fenyegetéssel és véres erőszak segítségével feltartóztatják a népek egyre növekvő mozgalmát a békekért, szabadságért, a demokráciáért és a szocializmusért. Az imperialista reakció sötét erőt nem fogják feltartóztatni a történelem előrehaladását. A világ népei egyre inkább meggyőződnek arról, hogy csak a szocializmus hoz a dolgozók számára szabadságot a háborútól, a gazdasági válságoktól a munkanélküliségtől és a nyomortól. Ennek szemléltető és megdönthetően bizonyította a Szovjetunió, a győzelmes szocializmus nagy országa.

LENIN-ÜNNEPSÉGEK

A szovjet nép széles körben megemlékezik az emberiség nagy lángelméje, a Bolsevik Párt és a Szovjet állam megalapítója, Vladi-

A Szovjetunió válasza az USA jegyzékére

a határsértő amerikai repülőerőd ügyében

Április 18-án Kírk, az Egyesült Államok moszkvai nagykövete Gromiko szovjet külügyminiszter helyettesnek a szovjet kormány április 11-i jegyzékére válaszként az Egyesült Államok kormánya részéről a következő jegyzéket nyújtotta át:

A külügyminisztérium 1950 április 11-i jegyzékére utalva tiszteltel kijelenti, hogy az egyetlen amerikai katonai repülőgép, amely április 8-án a Baltikum térségében levegőben volt, az Egyesült Államok haditengerészeti rajának Privatertípusú repülőgépe volt, amely ezen a napon elveszett és azóta legénységének semmi nyomát sem találták. Az amerikai jegyzék — folytatja az amerikai jegyzék minden repülőgép azzal az ózigrú utasításal végzi repülését, hogy kerülje el a berepülést bármely külföldi terület fölé, ha hiányzik a külön engedély az érdekeltektől földi kormány részéről a berepüléshez.

Az Egyesült Államok részéről megéjtett vizsgálat arra meggyőződésre vezet, hogy az Egyesült Államok haditengerészeti repülőrajának említett repülőgépe alavetette magát, ezeknek az utasításoknak nem repült a Szovjetunió Semmiféle területe fölött.

A szovjet külügyminisztérium említett jegyzékében a szovjet kormány elismeri, hogy 1950 április 8-án, moszkvai idő szerint 5.30 óra körül vadászgépeik egyike rálőtt egy amerikai repülőgépre. Annak alapján, hogy az egyetlen amerikai repülőgép amely ebben az időpontban a Baltikum térségében a levegőben volt, az Egyesült Államok haditengerészeti repülőrajának fentebb említett fegyvertelen repülőgépe volt.

Az Egyesült Államok kormánybiztosa elvárja, hogy a szovjet kormány a vizsgálat befejezésével szándékát fejezi ki viselkedéséről és a békeszerető népek közötti kialakult szokásoknak megfelelő kárterítést fog fizetni az amerikai vagyontárgy megsemmisítéséért.

Április 21-én Visineszkij, a Szovjetunió külügyminisztere A. Kírknak a szovjet kormány következő válaszigyzékét nyújtotta át: Válaszul az Amerikai Egyesült Államok kormányának ez év április 18-i jegyzékére a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének kormánya szükségesnek tartja kijelenteni a következőket:

Mint a szovjet kormány április 11-i jegyzéke már közölte, az az amerikai repülőgép, amely Libavától délre a szovjet határt megsértette, ellenőrzött adatok szerint egy négymotoros B. 29-es katonai repülőgép („repülőerőd”) volt, amely nemcsak nem engedelmelkedett a szovjet vadászok felzárításának, hogy kövesse őket és szálljon le a repülőtérré, hanem tüzet nyitott a szovjet repülőgépekre. Az élen haladó szovjet vadászgép kénytelen volt a tüzet visszazonozni, mire az amerikai repülőgép a tenger felé fordult és elrepült.

Ezek a tények, amelyeket a megfelelő vizsgálat állapított meg. Az Egyesült Államok kormányának április 18-i jegyzékében egész sor alaptalan kijelentés van, amelyet a pontosan megállapított tények megcáfolnak.

Ebben a jegyzékben az Egyesült Államok kormánya pl. kijelenti, hogy az egyetlen amerikai katonai repülőgép, amely április 8-án a Baltikum térségében a levegőben volt, az Egyesült Államok haditengerészeti repülőrajának Privatertípusú repülőgépe volt. Ezzel szemben pontosan megállapították, hogy a szovjet terület felett, Libavától délre egy B. 29-es repülőgép („repülőerőd”) repült amerikai felségjelekkel.

Az Egyesült Államok kormánya kijelenti, hogy a fentebb említett repülőgép nem sértette meg a szov-

jet határokat és nem volt felfegyverezve. Ezzel szemben, ellenőrzött adatok szerint, amelyek a szovjet kormány birtokában vannak, az amerikai B. 29-es repülőgép („repülőerőd”) ez év április 8-án megsértette a Szovjetunió állami határát Libava térségében, 21 km-re hatolt be a Szovjetunió területére és rálőtt a szovjet vadászgépekre. Ezek a tények teljesen megcáfolják az Egyesült Államok kijelentéseit arról, hogy az amerikai repülőgép nem sértette meg a Szovjetunió határait, valamint arról is, hogy a gép állítólag nem volt felfegyverezve.

A tények világánál az Egyesült Államok kormányának fent említett kijelentéseit nem lehet más-ként értékelni, mint kísérletet arra, hogy kitérjen a felelősség elől a nemzetközi jog dűrva megsértése miatt.

Az Egyesült Államok kormánya jegyzékében azt is kijelenti, hogy „követeli, adjanak a szovjet légierőknek legszigorúbb és kategorikus utasításokat” a hasonló incidensek megismétlődésének elkerülésére, hogy az incidensért a felelősséget állítólag szovjet részről kell viselni és az utóbbi kárterítést tartozik fizetni az amerikai repülőgép pusztulásáért.

A szovjet kormány nem veheti figyelembe a fentebb említett követeléseket, mert azok nyilvánvalóan értelmetlenek és mindenemű alapot nélkülöznek.

Nem nehéz megérteni, hogy bármely ország, bármely repülőereje, amely köteles megővni a határokat sérthetlenségét abban az esetben ha hazájának határait egy külföldi repülőgép megsérti, pontosan ugyanúgy járt volna el, mint ahogy a szovjet légierő eljár.

Az amerikai kormány jegyzéke azt állítja, hogy az amerikai repü-

lőgép, amely megsértette a Szovjetunió határait, balesetet szenvedett. A szovjet kormánynak nincsenek adatai erre vonatkozólag, de ha ez amerikai repülőgép valóban elpusztult, úgy a felelősség pusztulásáért kizárólag azokat az urakat terheli, akik arra kötelezték az amerikai repülőgépet, hogy hatoljon be szovjet területre, a szovjet békevédelmi berendezések lefegyverezése érdekében és ezzel arra készítették, hogy megsértse a nemzetközi jogot és a szovjet határokat sérthetlenségét.

Ami a szovjet repülőknél szülő utasítást illeti, amelyről az amerikai jegyzék beszél, megfélemlítő utasítás, már régen létezik és semmiféle módosításra nincs szükség. Ez az utasítás így hangzik: Ha egy külföldi repülőgép megsérti a Szovjetunió határait és behatol szovjet területre, a szovjet repülő kötelesek arra kényszeríteni, hogy leszálljon egy szovjet repülőterre, ellenállás esetén pedig nyissanak rá tüzet.

Végül a szovjet kormány szükségesnek tartja, hogy különösen felhívja a figyelmet arra, hogy az Egyesült Államok kormánya — amint április 18-i jegyzéke alapján meg lehet ítélni — a Szovjetunió kormányának április 11-i jegyzékére való tárgyilagos válasz helyett fedezte egyes alátvalóinak törvénytelen cselekményeit, akik a nemzetközi jog általánosan elismert szabályainak dűrva megsértésével szennyezték be magukat.

A kifejtettek alapján a szovjet kormány fenntartja az Egyesült Államok kormányánál kifejezett tiltakozását az ellen, hogy egy amerikai katonai repülőgép dűrva megsértette a szovjet határokat.

A. Kírk közölte, hogy a fenti jegyzéket kormánya tudomására hozza.

Szovjet-kínai kereskedelmi egyezményt írtak alá

A Szovjetunió külkereskedelmi minisztériuma és a Kínai Népköztársaság küldöttsége között a kölcsönös baráti megértés légkörében lefolyt tárgyalások eredményeképpen, április 19-én Moszkvában kereskedelmi egyezményt és árusere-egyezményt írtak alá 1950. évre. Az egyezmény értelmében a Szovjetunió ipari felszerelést, Kína nyersanyagot szállít.

Ugyanakkor jegyzőkönyvet írtak alá arról, hogy 1950—52-ben az ez év február 14-i egyezmény értelmében nyújtott hitel keretében a Szovjetunió felszereléseket és anyagokat szállít a Kínai Népköztársaságnak. Az egyezményeket és a jegyzőkönyvet szovjet részről M. A. Mensikov külkereskedelmi miniszter, kínai részről Je-Csi-Csung a Központi Népi Kormány kereskedelmi minisztere írta alá.

Határozat a sztálini természetátalakító terv további teljesítéséről

Valamennyi moszkvai lap közli a Szovjetunió minisztertanácsa és az SzK(b)P Központi Bizottsága határozatát annak a rendelkezéséről, amely a teljesítéséről, amelyet a Szovjetunió minisztertanácsa és az SzK(b)P Központi Bizottsága 1948 október 20-án hozott. Ez a rendelkezés a Szovjetunió európai részének sztyeppés és erdős-sztyeppés kerületeiben földvédő-erdősávok létesítéséről, a fűves vetésforgó fokozottabb alkalmazásáról, víztárolók és vízvezető csatornák építéséről, a magas és biztos terméshozam előállításáról szól.

A határozat így hangzik: „A Szovjetunió minisztertanácsa és az SzK(b)P Központi Bizottsága megállapította, hogy a kolhozok, szovhozok, erdőkolhozok, az erdővédők, valamint a traktor- és géppálmások sikerrel teljesítik a Szovjetunió minisztertanácsának és az SzK(b)P Központi Bizottságának 1948 október 20-án hozott rendelkezését. A Szovjetunió európai kerületeinek kolhozai, szovhozai, a sztyeppés és erdős-sztyeppés kerületek erdőkolhozai az 1948—49-es években 590.000 hektár földvédő erdőövetet ültettek, ebből 373.400 hektár terület ültetését 1949-ben végezték. A kolhozok 152.200 hektár erdősavot ültettek, vagyis 189.1 százalékra teljesítették a tervet. Az erdőkolhozok 205.800 hektár erdősavot ültettek, vagyis 110.3 százalékra teljesítették a tervet. A szovhozok 15.400 hektáron végezték el az erdővédelmi munkát, vagyis 192.4 százalékra teljesítették a tervet.

A Szovjetunió európai részének sztyeppés és erdős-sztyeppés kerületeiben jelenleg széleskörű munka folyik a földvédő erdősávok magról nevelésére és ültetésére, valamint a sztálingrádi, asztraháni és rosztovi területen ipari jelentőségű tölgyerdők létesítésére. 1950 április 15-ig 306.800 hektár földvédő erdősav-ültetvényt létesítettek, vagyis elvégezték az 1950-re előirányzott terv 44 százalékát. Ebből a kolhozok 140.000 hektárt, vagyis

tervük 44,3 százalékát, a szovhozok 17.700 hektárt, vagyis ter-
vük 59 százalékát teljesítették. Az ipari jelentőségű tölgyesek ültetéséből 1950 április 15-ig 13.900 hektár területen végezték el a munkákat, vagyis teljesítették az 1950-re előirányzott terv 95 százalékát.”

A határozat a továbbiakban megjelöli a hatalmas sztálini természetátalakító terv keretében előirányzott munkák további fokozásának konkrét feladatait.

SZTÁLINRÓL NEVEZTEK EL BULGÁRIA ELENJÁRÓ ÁLLAMI GAZDASÁGÁT

A Bolgár Népköztársaság nemzetgyűlésének elnöksége az Orjehovi kerület Szelanovci falujának állami gazdaságát, amely az egész országban első helyen áll, Sztálinról nevezte el. Micsurin-nak, a nagy orosz tudósnak a természetátalakítójának tiszteletére a Fekete-tenger partján épült Carrevo város nevét Micsurinra változtatta.

Élményeikről beszélnek a Szovjetunióban járt kulturális küldöttség tagjai

Alexits György, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára a következőkben számol be a Szovjetunióban szerzett tapasztalatairól és élményeiről:

— A szovjet ember számára a tudomány éppen úgy az életéhez tartozik, mint az evés, vagy alvás. A tudomány iránti szeretetnek és megbecsülésnek a következők természetesen az, hogy minden ember, még a legkisebb gyermek is tanul, foglalkozik valmivel, szinte ezt mondhatnám, hogy kicsinyben a tudományos kutatók magatartását veszi fel. A Lenin könyvtárban a többi között a gyermekek olvasóterme lepett meg. Eppen husvéti szünét volt. Az olvasóterem zsúfolva volt, egyetlen hely sem maradt üresen, szinte hihejtelennek látszott előttem, hogy 8—9 éves gyermekek saját szórakoztatásukra komoly könyvek fölé hajolnak és jegyzetet készítenek.

— Ami magának a tudományos munkának a „nyereségét” a könyveket illeti, olyan könyvtárkultúrát, mint a Szovjetunió, ban, még elképzelni sem tudtam. A Lenin könyvtárban pl. amely a világ legnagyobb könyvtára, 13 millió könyv van és ez az óriási könyvmennyiséget úgy teszik mindenki számára hozzáférhetővé, hogy a könyvtár pincéjében vilámsóvontanon szállítják a könyveket.

— Az egyetemi hallgatók tanulmányaik során mind több és több speciális szakmai tárgyat ismernek meg és az ötödik évben szinte már önálló kutatómunkát is végeznek. Mindez természetesen semmiféle túllerhelést nem jelent, hiszen az első éves hallgatóknak általában 35—36 óra van egy héten, amely az ötödik évben 40-re, vagy legfeljebb 42-ig emelkedhet. — A szovjet középiskolában minden fontosabb tárgynak megvan a maga „kabinet”-je. A kabinetben minden gyerek végzi a tanterven kívül munkát is, de természetesen maga választhatja meg, hogy ezt a munkát melyik kabinetben kívánja elvégezni. A szovjet tanítók és tanárkariarsak alig akarták nekem elhinni, hogy nálunk még ké-

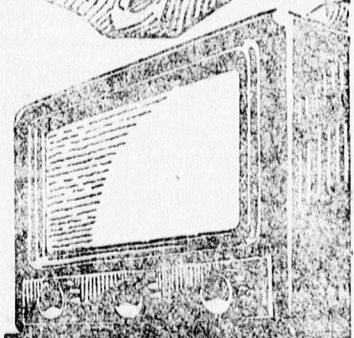
miát, vagy fizikát gyakran úgy tanítanak, hogy nem minden gyereket végzi el az összes kísérleteket.

BOTH BELA,
a Magyar Filmgyártó NV művészeti vezetője a következőket mondotta:

— Moszkva gyönyörű város, csak néhány adatot mondok el, ami engem a legjobban érdekelt: a fővárosnak 40 drámai színháza, 58 filmszínháza és 600 vetítőgépe van. 85 egyetem van Moszkvában.

— A város középpontjától 9 km-re a Lenin-hegyen épült a Moszfilm stúdiója. Kuznyecov igazgató elmondotta, az egész szervezet és a munka menetét, lényegét. Először a filmirodalmi szcenárium készül el, amelynek írásában a rendező is részt vesz. Ha ezt a filmművészeti minisztérium jóváhagyja, akkor a rendező elkezd a rendezőpályán dolgozni. Három-négy díszletet készítenek el egyszerre, hogy az időt kihasználhassák a színészek: állandóan foglalkoztathassák. Jó tervezéssel gyakran lerövidítik a gyártás idejét.

Hangsúlyozta, hogy a szovjet filmgyártás alapja a jól kidolgozott irodalmi forráskönyv.

3 fő szempont:

- nagy hangerő
- kis fogyasztás
- könnyű kezelés

NEPRADIO
ARA 380-F OKA, OSZH részletre is megvásárolható

3 oldal
Debrecen 1950 április 25.

Értékes újítások, új munkamódszerek a debreceni klinikákon

A debreceni egyetemi klinikákon egyre nagyobb térrel hódít a „Gyógyítás jobban” mozgalom mellett az újító mozgalom is. — Egyre több és több újítással, MUNKAMÓDSZERVÁLTOZ. TATÁSSAL

Igyekszik a tudományos és fizikai dolgozók egyrészt a betegek gyógyulását elősegíteni, másrészt új munkájukat megkönnyíteni. A fejlődésre jellemző, hogy a klinikai dolgozóknak már 95.5 százaléka vesz részt a „Gyógyítás jobban” mozgalomban. A brigádok száma is örvendően emelkedett, már 41 fizikai dolgozóból álló 46 vegyes komplex és 47 értelmiségi dolgozóból, kutatókból álló brigád működik a klinikákon.

Bartha László klinikai pártfogó és Balla Lajos újítási feladós mondta el, milyen

NAGYSZERŰ ÚJÍTÁSOKAT

vezettek be eddig, melyek a gyakorlatban mind kitűnően beváltak.

— Egy hónap alatt 83 azoknak a száma akiket 208-an vettek át jobb munkamódszerüket. Miklós Mihály műtörés a fül-orr-gége klinikán

ÚJ STERILIZÁCIÓS MÓDSZERT KISÉRLETEZETT KI

mely mellett az eddigi 70 perc helyett 35 perc alatt s ami szintén lényeges 12 köbméter gőz helyett 3 köbméter gőzzel végezte el a fertőtlenítést.

— A sterilizálás két folyamata, a fertőtlenítést 50-ről 20-ra a szárítást pedig 20-ról 15 percre csökkentette. Ez úgy sikerült elérnie, hogy a sterilizáló műszereket állandó hőfok alatt tartotta a szárítás hőfokát 80-ról 100—120 fokra emelte.

ÚJ MUNKAMÓDSZERET

saját klinikáján kívül a szülészeti klinika műtörésnek is átadta. — Az újítómozgalom küldönce a Szálasi-műtörés óta lendült fel élesen. Azóta

GI ÚJÍTÁS

Átült be. Legjobb közöttük műszaki vezetékes és sok a tudományos természetű is. Így pl. dr. Törő Imre profeszor glücerin—szelatin keverékből mulázsananyagot készített, amelyből az emberi

test alkotórészeit tudják megfelelő színben elkészíteni. Az egymás fölé helyeztet, képleteket úgy oldotta meg — és ez a legfőbb értéke az újításnak, hogy azok rétegszerűen felhajlíthatók, sőt mozgathatók. Az új mulázsananyag tehát az emberi test rugalmosságának hajlékonyságának és színének megfelelő, időálló, s az orvosi utánpótlás szempontjából rendkívül nagy jelentőségű.

Dr. Kátón István az Anatómiai Intézet adjunktusa az emberi fej és ideghálózatát készítette el drótból, amelyet mulázsananyaggal vont be, amelyet szintén

AZ ORVOSKÉPZÉS

szempontjából van nagy fontossága. Nagy János fizikus a fizikai intézet tanársegédje fotocellás számláló szerkesztett amelyet futószalag gyártásánál lehet kiűnően felhasználni. Egy-egy százas, ezres, vagy nagyobb tétel leszámolása után különböző lámpák gyúlnak ki és ezek jelzik a megszámlált mennyiséget.

— Kajona Albet, gyógyszerintézet mechanikus konzultánsból fából készített kitűnő ter-

moszját, amelyben víztemperálás helyett légszigetelést alkalmazott. Amellett, hogy új termosztát 80.000 forint helyett csupán 10.000 forintba kerül fűtésenergiából sokkal kevesebbet használ, mint a fém termosztát.

— Igen

ÉRTÉKES ÚJÍTÁST

dolgozott ki Cseh István főgépész és Kozma Mihály technikus műszaki értelmiségi dolgozók, akik a hatalmas klinikai telepen eddig veszendőbe ment gőzkondenzálókat hasznosították. Az áramfelhasználásra, mosásra főzésre és sterilizálásra használt gőzt visszavezették és a táptartály előtt az általuk készített ellenáramú készülékbe vezetik és így felelmelegítik az egész klinikai telep részére szükséges napi vízmennyiséget. — Ez az újítás nemcsak a klinikai dolgozók éjjel-nappali állandó melegvételét biztosítja, hanem ezzel az ötezer forintos készülékkel évi 180 ezer forintos megtakarítást érnek el.

Ilyen pompás eredményeket hoz a klinikán az újító mozgalom.

Nő a termelés a Jároműjavító NV-nél

A szálasi műszak óta fokozatosan emelkedik a termelés a debreceni Jároműjavító NV-ben. A negyedévi kiértékelésnél kiderült, hogy januárban 127.5, februárban 135.2, márciusban pedig 142.3 százalékkal emelkedett a termelési eredmény.

A LEGJOBB TELJESÍTMÉNYT

a kocsiosztály nyújtotta, mely a személykocsik futójavításánál 155, a poggyászkocsik futójavításánál pedig 216 százalékos átlagot ért el.

Az egész Jároműjavító NV az anyagtakarékosság terén 13 százalékos megtakarítást mutathat fel. Részben ennek, részben a termelékenyebb munkának köszönhető, hogy a termelés januárban 35 százalékkal, februárban 29 százalékkal, márciusban pedig hasonló mértékben növekedett, ugyanakkor a rezsiköltségek is az átlagos alatti maradtak.

— A debreceni Jároműjavító NV dolgozói megértették — mon-

dotta Harcsa Imre főművezető, hogy a szocialista társadalmi rendet a termelékenység növelése árán lehet megteremteni.

— Amióta emelkedett az egyéni és brigádversenyzők száma, — mondja Benedek Sándor műszaki igazgató — feltűnően megjavult a dolgozók munkájának viszonya.

Az elmúlt negyedévben a legnehezebb munkákat legértékesebben végzett dolgozók között jutalmat osztottak ki. A vagongyár megjutalmazott dolgozói:

- Molnár Gyula hegesztő 300,
- Polyák Gábor hegesztő 300,
- Varga László bérelszámoló 300,
- Mészik Sándor bogár 400,
- Balogh József lakatos 400,
- Kassai György tűzikovács 400,
- Mohácsi kormányműves lakatos 400,
- Dombi István villanyszerelő 500,
- Molnár Károly kocsiavázás 600,
- Pálffy Gyula tűzikovács 600,
- Szöllösi Imre tűzikovács 800,
- Tóth I. István alváz-lakatos 1000 forintot.

NATASA

Írta: BORIS ZUBAVIN

— Nem voltam társ, de tudom! Nézzé meg kiadom a pénzeszt — és hirtelen kiatolta a brigád tagjai felé: Zsolt, V. S. S. Célponti: 18.00. Rebánovall... teljes rajt!

— El-hai — kiöltötte a brigádatlva Pavlov. — Hol tanulta ezt? — Mikor pénztáros voltam otthon a kulturpálában, egy tüdőből!

— Igen — erősítette meg nevete Vera. — Az unokabátyám, Szergej Prohrov tűzér volt és egy egész nyáron Natasát tanította.

— Helyes, csak így tovább! — mondta Pavlov mernök és megdöbben a lányok munkáját.

De a legnagyobb elismerés ezután következett. Százra közeledt az úton, a sztahanovista, aki brigádjával elmaradt Natasáék mögött. Jól ki-kérdte a lányokat az új munkamódszerről, ott maradt és két teljes órán át figyelte, hogyan dolgoznak.

Másnap azután a komzomolista lányok útmutatása alapján átszervezte a brigádját és újra ő került az élre. De e napon Natasa archépe már megjelent a helyi újságban. S ugyancsak e napon megérkezett Szergej levele. Ennyi állt benne: „Remélem mire jelenlegi munkákkal végeztök, jössz haza. Anyád és én is — várunk.”

Natasa e sorok olvasása után hosszú ideig szótlanul gondolkodott. Ezsebe jutott az az idő amikor a pénztár-tüskében ült, árulta a jegyeket és Szergej egy lépést sem tett az ő kálca ablakától.

Elérkezett a tavasz, az újjáépített kikötőbe megérkezett az első teherhajó. A zsilip még nem volt kész, de a munkások most ismét mind itt sorakoztak fel, hogy májusra befejezhessék a munkát és a hajók egész a tongerig úszhassanak le a folyón. Az idő ropult, a kezek nem pihentek és a

lányok már beszélgetni kezdtek arról, mihez kezdnek, ha itt bevezedik a munka hiszen közben már az új lakónegyedek is felépültek a parton. A lányok valahányszor is volt, aki tanulni készült, de volt, aki itt akart végig tanulni.

Natasa nem tudott dönteni. Haza is huzta valami, itt is szívesen maradt volna. Ekkor vártianul behívták a Komzomol-bizottsághoz.

— Hallgass ide Natasa — mondta a titkár. — Az Uralkán új víztoromvet kezdtek építeni, s az uralkán arra kért az itteni komzomolistákat, segítsenek nekik. Mit szólna hozzá?

S a titkár a térképhez vezette a lányt. Megmutatta neki a várost, ahol az új toromvet építik.

— Nézd itt vágják át a folyót a gátal. Kétféle üzem, mezőgazdasági gépgyár, ágyúgyár, pépgyár. A víztoromvet meg pontosan itt lesz, közepén. A gyárak szíve lesz. Megváltoztatja a tagja képet, 25 méterrel emeli fel a folyó szintjét és óceánjárók, uszlitnak majd rajta. Képzeld, óceánjárók a tagja középen!

Natasa egy ideig elgondolkodva nézte a térképet. Maga és nyugodt, komoly hangon mondta: — Megyek, titkár elvtárs!

Fél óra múlva lassan lépkedett az úton, majd megállt a gránitkockákkal kirakott parton. E percben mindennél drágábbnak érezte a várost, a kikötőt, a zsilipet amelyet ő is segített építeni.

De holnap más helyen, még nagyobb építkezésen fog dolgozni. Az őrm útra és újra átjárta szívét, boldogan tudtoga maga elé: „Ez a dög a komzomolistanak!”

Natasa elutazása utáni napon távirat érkezett számára. Vera vette át, kibontotta és olvastatta. Ez állt benne: „Holnap érkezem Szergej.”

— Nagyszerű! — mondta Vera. — Tehet mégis e mozdult ki. Nem baj, Holnap, ha megjön, mindjárt útra fog. Ütetem a vonatra. Utazásuk egyenre az Uralkán.

A békeharc

középpontjában az atomfegyverek betiltásának követelése áll. A béketáborban tömörült milliók álláspontja ebben a kérdésben világos és egyértelmű, hiszen az atomfegyverek betiltása nemcsak a béke biztosításának az első és alapvető feltétele, de döntő tényezője egész jövő fejlődésünknek is. A világtörténelem egyik legjelentősebb technikai vívmányának felhasználása a békés termelés, vagy a háborús pusztítás területén, valóban olyan kérdés, amely az emberiség egész további fejlődését előidézi és az az álláspont, amelyet ebben a kérdésben a világ hatalmait elfoglalnak, meghatározzák viszonyukat az emberi haladás valamennyi problémájához, kifejezi erkölcsi világlátásukat és szimbolusává válik egész magatartásuknak. Amikor a béketábor hatalmas szoros egyetértésben a világ dolgozó millióival, s élükön a szocializmus hazájával a nagy Szovjetunióval, az atomerő háborús felhasználásának merénylő ellen küzdenek, állást foglalnak korunk nagy sorskérdésében, amely nemcsak a ma élő nemzedékek életére veti árnyékát, de az utánunk következő nemzedékek sorsát is eldöntheti. Ez az álláspont megfelel azoknak az eszméknek és azoknak a magas erkölcsi követelményeknek, amelyek a szocializmus útján menetlő országok népeit áthatják, de megfelel a világ dolgozó milliói vágyainak és reményeinek is és a fejlődés megvárhatatlan, örök törvényeinek. Hiszen az atomfegyverek betiltása nemcsak annyit jelent, hogy a világ megszabadulna a háborús fenyegetés egyik szörnyű fegyverétől és megterem az alap a nemzetközi helyzet vitás kérdéseinek tisztázásához, s kétségkívül megnyitja a feszültség, amelyet a háborús uszítók aljas terrornek követselése teremtett a világban, — hanem mindenesek föl, megnyitja a lehetőség az atomenergia békés felhasználására, ami a fejlődésnek, a népek jólétének, a kultúra és civilizáció terjedésének hallatlan távlatát tárja fel az emberiség előtt.

Az atomenergia békés felhasználása olyan fordulatot jelent az emberiség történetében, mint a gőzgép, vagy az elektromosság felfedezése volt. Olyan új energiaforrásokat adna a dolgozó emberiség kezébe, amelyek a világot soha nem látott lendülettel vinnék előre a fejlődés útján. S itt érkezünk el oda, ahol világosság derül az imperia listák atompolitikájának egész gonoszságára. Az amerikai nagytőke urai ugyanis semmitől nem félnek annyira, mint a fejlődésnek ettől a lendületétől, mely óhatatlanul monopóliumai megdöntéséhez vezetne.

A legtipikusabb monopóliókés rendszer, az amerikai, állandó és egyre fokozódó termelési válságokkal küzd. A termelési korlátoknál drucikkekben, monopóliumhelyzetükben, táplálják le a nyomorúságot, hogy a kapitalista termelési rendszert fenn tudják tartani. Új energiaforrások fellátása a nyomorúság leküzdésének lehetőségét annyira megnöveli, hogy a kapitalista termelési rendszer menthetetlenül csődbe kerülne. J. S. Allon amerikai író „Az atomenergia az emberiség rendelkezésére álló óriási még fel nem használt termelőerők szimbóluma is. Ez a termelőerő-tartalék azért maradt kihasználatlan Amerikában, mert a tudományt és a technikát katonai célok, támadó háborús célok szolgálatába állították.

Az atomfegyverek betiltásának követelését azért kell megdölni minden jóérzésű és becsületes gondolkodású embernek, mert ezen fordul meg nemcsak a béke ügye, hanem az emberiség fejlődésének és a nyomorúság elleni küzdelemnek ügye is. Ezen a ponton sűrűsödnek össze a haladás és a reakciós világ legsúlyosabb ellentétei. S ezeket az ellentéteket nemcsak az adott helyzet nemzetközi feszültsége tölti meg elektromossággal, hanem egy túlélt, felbomlóban lévő rendszer, s egy új fejlődő világ termeléses antagonizmusa. Az atomenergia fegyveres felhasználására irányuló imperialista erőfeszítések mögött ott áll az egész nemzetközi reakció, a haladás ellenségeinek és a nyomorúság vámszedőinek nemzetközi érdekszövetsége. Háborús politikájuk hadjárata a haladás, az emberiség fejlődése, a dolgozó milliók boldog és szabad életének fellátásával szembe fordított bizonyosság ellen, aminek kioltathatlan messzvilágító fényét szerte árasztja a világban a megvalósult szocializmus országa, a Szovjetunió, s amelynek új erőteljes fényét gyújtották ki a népi demokráciák országai. Béke és haladás, háború és reakció összefüggései egyetlen kérdésben sem olyan világosak, mint az atomenergia békés, vagy háborús felhasználásának kérdésében. Ezért kell mindenkinek, aki békét akar és híve az emberiség fejlődésének, résztvennie az atomfegyverek betiltásáért vívott küzdelemben.

Heti krónika

A „MEGVÉDJUK A BÉKÉTI” mozgalom országos tanácsa nagy jelentőségű gyűlést tartott Budapesten. A gyűlés egyeztetett a magyar nép elszárt békeakarát a háborús uszítók fokozódó provokációjával szemben és felhívásban felszólított minden becsületes magyar dolgozót a béke nagy ügyének támogatására. A stockholmi békefelhívás aláírása hazánkban is megkezdődött. Elsőnek repünk nagy vezető Rákosi Mátyás írta alá a felhívást. Míg a magyar nép tömöríti sorait a béke megvédésére és a termelés fokozására, valamint az ellenséges ügynökök kíméletlen teleplezésével teljesíti kötelességét, addig a kapitalista országok dolgozói egyre elszántabban folytatják a harcot a kizsákmányolók, a háborús uszítók ellen. A francia dolgozók nyomása fokozódik a dollárberéno francia kormány ellen és a bresti munkásszilkosságot követően megállt az élet Franciaországban: a francia dolgozók ismét kinyilvánították, hogy minden áldozatra készek a békeért, szabadságukért, a demokráciáért.

A HALADÓ VILÁG kegyelettel emlékezett meg Lenintől, születésének 80. évfordulóján. A világ dolgozóinak halhatatlan vezetője 80. születésnapján minden ünnatozó ember, köztük a magyar dolgozók milliói is szívvel fogadalmat tettek, hogy az eddiginél is nagyobb elszántsággal építsék szabad jövőjüket és állanak ellen a háborús gyűlöletnek, a béketáborban melynek élén Lenin társasú tanítványa, a nagy Sztálin tartja magára a haladás lobogóját.

A SZOVJETUNIO JEGYZÉKET intézett az Egyesült Államokhoz, Angliához és Franciaországhoz, tiltakozva az ellen, hogy a Triestri Szabad Területtel kapcsolatban a nyugatiak nem tartották be ünnepélyesen vállalt kötelezettségeiket. A szovjet kormány jegyzéke követeli, hogy hajtsák meg a Triestben törtvénytelenül kiépített haditengerészeti támaszpontot és vonják ki a Szabad Területről az angol-amerikai csapatokat.

A május 1-i felajánlások újabb lendületet adtak a tavaszi mezőgazdasági munkáknak

A rendkívül kedvező tavaszi időjárás országsszerte megkönnyíti a mezőgazdasági munkák végzését, s így a május 1-i felajánlások teljesítését. Mindenütt élen járnak a munkában az állami gazdaságok és termelőszövetkezeti csoportok, amelyek a most soron lévő növények legnagyobb részét már elvetették. Az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztság körében különösen ott folyik eredményes munka, ahol a Párt, a DÉFOSZ és a tömegszervezetek megfelelően megszervezték a felvilágosító munkát. Ahol ezt elhanyagolták,

ott többnyire lemaradás mutatkozik. A felvilágosító munka jelentőségét mutatják a győrmegyei eredmények is. A legjobb teljesítményt a megyében éppen a járási pártbizottságok jó munkájának eredményeként — a csornai járás érte el, ahol a soronlévő növények vezetését az előírt határidőre mindenütt befejezték.

Heves megyében is nagyban hozzájárult az eredmény megjavításához, hogy sorra leleplezték a szabotáló kulákokat.

A helyi pártszervezetek és dűlőfelosztók ébersége leplezte le

a vármegyei Felsőbágyód és Hagyárosbörönd községek kulákjait is. Ezek valamennyien azt jelentették, hogy a napraforgót mindenütt elvetették, a szigorú ellenőrzés során azonban kiderült, hogy jórészt még a felét sem vetette el az előírászatnak. A megyében egyébként jól halad a burgonya vetése: már 87 százaléknál tart.

Csak azokban a megyékben megy kifogástalanul a munka, amelyekben jól megszervezték a felvilágosítást és megfelelő éberséget tanúsítanak a kulákok mesterkedéseivel szemben.

Május 1-re készül Dózsa népe a Rákosi-telepi Dózsa termelőcsoportban

A Csepel szász-unk neki rugaszkodik a nehéz göröngyös útnak és egy-kettőre bebizonyítja, hogy nemcsak a híre jó, de akármilyen terepen megállja a helyét.

Szépen elhozott bennünket

A RÁKOSI-TELEPI DÓZSA-TERMELŐCSOPORTHOZ.

Az első akivel összeakadunk, E. Cs. di József üzemi titkár, aki azonnal elmondja nekünk is az örömteli hírt: Egy iz magas nálunk már a kender. Ez jól jelent. Jó és bő termést mindenben.

Aztán a főbb újságra terelődik a szó. Merthogy újság, meg írni való van itt bőven. Az első újságot mi mondjuk hogy megírták.

A RÁKOSI-TELEPI MÁSIK TERMELŐCSOPORTOT, A PETŐFIT,

szakkal párosversenyben vannak. — Na, itt van néznievaló. Csak

— Így az emberek.

Megyünk is arra ahol nagy csoportban rakják a téglákat, meg a tetőket fedik. Új sertéshizlaldó épül. A csoport saját erejéből épít minden május elseji munkafelajánlásban:

— Acsok vagyunk ha kell — nevet egy markánsarcú napbaráti férfi — zizzen a kezében a gyalu, s nyomán min egy friss nyílt virágcsokor göndörödik ki egyszeribe a forgács.

— Kőművesek is — teszi hozzá egy másik aki a falat rakja. — De menjenek, nézzék meg a takarmánysílokat is.

Egy nagy, hat méter átmérőjű, több mint 10 méter mély kúthoz vezetnek. A jókedvűen dalolva dolgozó csoportból valaki megjegyzi, hogy ebbe a símfafüti kútba kellene Titót, meg Trumant tartani együtt néhány napig hadd barátkozzanak. Mindenki nevet. A sima kőrfalon rince emberfia, aki fel tudna kapaszkodni.

— Jó hely lenne nekik ebben állapodik meg mindenki. Ez a síló is most épült — mondják aztán, saját munka büszkéik is rá nagyon.

Általában mindenre büszkéik lehetnek, mert minden ami új és szép itt, a csoport dolgozó munkája után bontakozott ki. És el is hisszük amit a kultúrterem falán lévő versenyábrák hirdet. Ebben foglalták össze hogy milyen kötelezettséget vállalnak a Petőfi-csoporttal végzett párosversenyben.

Legelőször is a növénytermesztő brigád vállalta: cukorrépából 200 napraforgóból 15, dohányból 10 árpából 20 búzából 9,5, rost-

kenderből 32, lucernából 28 mázsa átlagtermés elérését. A tejhozamot az állattenyésztő brigád pedig napi hét literre emeli. A sertés fiatajánál pedig csökkentik az elhullási százalékot.

VERSENYKIHÍVÁST

Sipos László elnökön kívül aláírta a titkár és aláírták az üzemi bizottság tagjai. Sipos mondogta, hogy nem maradnak papíron a versenyponthoz. Valószínűleg érdeklődésben minden megtesznek. — Idejében való fejtárgyazás a tavaszi földből a víz elpárologásának megakadályozása rendszeres és jó képességgel a gyom eltávolítása, mely elszívva az elterjedt nedveket a hasznos növényektől, mind hozzájárulnak a fent előírt terméshatárok maradéktalan eléréséhez.

AZ ÁLLATÁLLOMÁNY

szaporulatáról és a csoport gazdagságáról is érdekes és értékes adatokat hallunk: 15 anyakoca 80

Versenyben a debreceni dohánygyár a sátoraljaújhelyi dohánygyárral

Május elsejének, a munka nemzetközi ünnepének méltó megünneplésére szocialista munkaversenyre hívta a debreceni dohánygyár a sátoraljaújhelyi dohánygyárral.

A verseny pontjában vállalták az üzem összes dolgozóit hogy az ötéves terv első évét teljesen befejezik december huszadikára, az első tervévre előirányzott önköltségek csökkentésének 8,5 százalékos teljesítését; a selejt 1,2 százalékról 0,5 százalékra való csökkentését; a versenymozgalom bővítését a dolgozók széles rétegének bekapcsolását a szocialista munkaversenybe; vállalták továbbá hogy az egyéni versenyzők számát a jelenlegi 72 százalékról 1950 végére százra emelik.

A Vorosin mozgalmat népszerűsítik a dohánygyárban. Tisztaság, rend, virágok kertek közzöntik a dohánygyárba igyekvőket.

A Vorosin mozgalomhoz Szűcs Lajosné a szivarka osztály dolgozója azzal járult hozzá, hogy a konyha rendjének és tisztaságának a legkövetkezőre való emelését vállalta május 1-re.

Ehhez a mozgalomhoz az összes üzemek dolgozóit hozzájárultak, vállalták, hogy műhelyük, munkaszabványuk, gépek körül a legteljesebb rendet tartják fenn.

Az üzemrészeket is bekapcsolták a munkaversenybe.

A csomagolási osztályon Szentesi Lászlóné brigádjával együttesen javították a minőséget, csökkentik a selejtet. Szentésiné különösen a legutóbbi kiértékelésnél 226 százaléknál teljesített.

maiacot hozott van már 2000 naposra 1350 liba, baromfi, ló, fejtőde tehenészet ami a csoport napról napra való gazdagodását jelenti.

A csoport legnagyobb várakozással azonban a villamosítás felé fordul. A villanyserelő VILLARÁD nemzeti vállalat emberei már kintjártak. A vezeték, kapcsolók már a helyükön vannak. Fehér ampolák lógnak a mennyezetről és napokon belül bekapcsolják a villanyáramot is. Villany a tanyán valamikor elképzelhetetlen álom, ma a népi demokrácia való-ága.

Erről a egyszerű dologról emlékezik meg

A KULTURCSOPORT

május elsejére készülő előadása is. A csoport zintjászói a „Fény a tanyán” című egyfelvonásost adják elő. S miközben ők szorgalmasan próbálják a darabot, tovább folyik a munka és valóra válnak a színdarab szavai. Itt is kigyúl a fény...

A csomagoló dolgozói együttesen vállalták, hogy a selejtet május elsejére a legkisebb mennyiségre csökkentik és a jövőben mindig arra fognak törekedni, hogy minőség, felejthetetlen munkát végezzenek.

Bakó József egy gépszijpreparáló készítőjét vállalta a dolgozók nagy nemzeti ünnepére. Bertó Péter lakatos a hatodik szabad május elsejére az Elmunkás és Ujító-Kör részére összekelet készít, melynek készítéséhez Tamás László asztalos, az összes alkalomuk elkészítésével járult hozzá.

Özv Nagy Andrásné felajánlásaiban vállalta a minőség megjavítását és a selejt minimalisra való csökkentését.

Mónus Istvánné a gépterem MN-DSZ asszonyaival együtt vállalta, hogy munkatervüket a repavállalat kérésétől a szocialista munkaversenybe; vállalták továbbá hogy az egyéni versenyzők számát a jelenlegi 72 százalékról 1950 végére százra emelik.

Czinege Vince vágó vállalta, hogy április 4-re tett felajánlását a 124 százaléknál továbbra is megtartja, a selejtet 1 százaléknál alá csökkenti, a vágottreleket nem kettőzi, s hogy a siker minél teljesebb legyen, gépeire egyvédőkészítéket szerelt, melyet azóta az üzem minden gépeire felszerelték.

A debreceni dohánygyár dolgozói tudják, hogy a szocialista munkaverseny nemzetgazdaságunk és a békéltábor erősödését biztosítja.

A versenyfelhívást a sátoraljaújhelyi dohánygyári dolgozók elfogadták.

„Követjük Rákosi Mátyást”

Debreceni dolgozók nyilatkoznak a békefelhívásról

A békefelhívás aláírása Magyarországon is megerősödött, elsőnek a magyar dolgozók vezére, Rákosi Mátyás írta alá a felhívást.

A nemzetközi békeharc egyre erőteljesebben bontakozik ki. A magyar dolgozók százai loglanak állást a béke mellett, a romboló atomfegyver betiltása mellett, a háborús uszítók ellen.

KOVACS ZOLTANNE

nánási parasztlaszony, a termelőcsoport tagja mondja:

— A nők az egész világon csatlakoznak a békefelhíváshoz. Nekünk magyar asszonyoknak, a termelés bármely frontján védelmezni kell nehezen megszerzett szabadságunkat, Segítség kell nyújtanunk aláírásgyűjtésünkkel a szabadságot harcoló hős gyarmati asszonyoknak, az imperialista, laji üldözés alatt élő amerikai néger asszonyoknak és az imperialista államok békekereső népeinek.

Minden erőnkkel fokozzuk kell a küzdelmet a Szovjetunió vezette békéltáborban, mert csak így biztosíthatjuk a magunk és gyermekeink szép jövőjét.

BERNATH GYÖRGY

gyári munkás így beszél: — A kapitalista országok munkásait és munkásait ismét fel akarják használni gyűlöletüknek,

az ő munkájukból akarnak újabb háborúra fegyvert kovácsozni. Ha egyedül lennének az imperialista nyomás alatt küzdő munkások, bizony nagyon nehéz lenne a helyzetük, de a Szovjetunió vezette békéltábor minden dolgozója támogatja az ő szabadágra való törekvéseiket. Hiszem, hogy a világszerte megindult békevédelmi aláírásgyűjtésnek neglesz az eredménye és elkerüli a világ a minden eddiginél rombolóbb háborút, amit a kapitalista államok zöldsztalnal ülő állpolitikusi és lakajai szítanak.

KERTÉSZ JÁNOS

gyári munkás mondja: — A munka nemzetközi ünnepét méltóképen úgy ünnepük a világ dolgozó népei, hogy aláírásaink hitei tesznek a béke mellett. — Biztos vagyok abban, hogy a világ minden táján, szíre és válságra való tekintet nélkül minden jóérező dolgozó aláírja a felhívást. — Nekünk magyar dolgozóknak különösen drága a békénk, amit a nagy Szovjetunió felszabadító Vörös Hadserege teremtet meg számunkra. Ezért állunk ki minden akaratunkkal az imperialista uszítás ellen. Mi megtanultuk a Szovjetuniótól, hogy a proletárszolidaritást erősítenünk kell a béke érdekében.

Erőt meríték ebből a könyvből Dolgozók a „Rákosi-per”-ről

A magyar munkásosztály régi kívánsága teljesült, mikor a Magyar Munkásmozgalmi Intézet kiadta a Rákosi-per-t. A szocializmus felé haladó utunkon az új típusú ember eszményének valóban nem találhatunk méltóbb példaképet Rákosi Mátyásnál. Az 5 nagyszerű, bátor ellenállása a fasiszta próbákkel szemben lelkesíti a munkaversenyben dolgozó munkásságot, a szocialista átalakulásban aktív résztvevő dolgozó parasztságot és haladó értelmiségünket.

Vörösi Zoltán, a „Szikra” könyvszerkesztője elmondja, hogy soha ilyen kérelmet még nem volt könyv írást, ilyen páratlan érdéklődés még nem követte könyv megjelenését, mint a „Rákosi-per”-t.

Dolgozók csoportosan és egyénileg olvassák a hallatlanul érdekes művet.

Siket András vagongyári dolgozó már kiolvasta, de újra és újra előveszi ha egy kis szabad ideje van.

Erőt meríték a munkához abból a gigászi küzdelemből, amit a magyar nép legjobbjának kellett véghez vinni az ellenforradalmi Horthy-kormányal szemben. Ha elmondom, hogy minden testi és lelki kínzás dacára kitartottak, soha egy pillanatra meg nem rendültek, akkor úgy érzem, hogy annak a népek, melynek ilyen vezére van, mint Rákosi Mátyás, nincs mitől félnie, az biztosan halad a jövő felé.

Legnagyobb hatást az váltotta ki nálam, mikor a könyv elején olvastam, hogy Rákosi Mátyás, mikor elfogták, hangos tiltakozással adott jelt a közelítő Vas Zoltánnak. Azt érzem különben az egész könyvből, hogy Rákosi Mátyás soha életében nem magát féltette, hanem a magyar népet, nem magát védte, mikor a tárgyalóteremben vádlottból vádlóvá vált, hanem az elgyötört, kizsákmányolt magyar népet. Minden dolgozónak régi kívánsága teljesült, mikor

kiadták a Rákosi-per-t, amiből tanulságot meríthetünk munkánkhoz és a szocializmus építéséhez.

— A legtanulságosabb olvasmány, amit olvastam, mondja Kemecsei Imre traktorvezető. Szovjetunió a Rákosi-per folyamán bebizonyította, hogy nem ellenséges, de baráti érzelmekkel viseltetik irántunk, azért követett el mindent a magyar nép legjobb fiának megmentéséért. A világ haladó munkásai és értelmiségi dolgozói összefogtak, aláírásokat gyűjtöttek Rákosi szabadonbocsátásáért. Ha a proletariátus összefog, őriási erőt képvisel — jutnak eszembe a lezáró tanítás szavai, így volt akkor és így lesz most is a Déki Hívei Világkongresszusának aláírás gyűjtésével. A világ dolgozóit együttes erővel tesznek hitet a béke mellett, az aláírás gyűjtés folyamán.

Vörös István közműves tanuló a tárgyalásról beszél.

— Csak egy kommunistanak lehet olyan bátorsága, hogy az igazságot így odavágja ellenségei arcába. Míg az életem legizgalmasabb olvasmányát, a tárgyalást olvastam, hevesen lüktető halántékomban a vér, lábaim elgyengültek, mindegyre az járt az eszembe, hogy Rákosi Mátyást, ezt a nagyszerű férfit, Lenin és Sztálin legbűségesebb magyar tanítványát hányszor akarták eltenni láb alól. Először a Horthy-tribünék, aztán az imperialista bérenc Rajkék. Nekünk, magyar ifjúmunkásoknak kötelességünk azon az úton haladni, amelyet a MDP és Rákosi Mátyás kijelölt számunkra. Ez az út a béke, jólét, a felemelkedés útja, melyet biztos kézzel vezet Rákosi Mátyás.

A Balaton hullámai, a Mátra erdei várják a dolgozók gyermekeit

Itt a nyár...!
Tíz esztendővel az úri középiskola, a felső tízezer tagjainak ilyenkor április vége felé már nagy volt a „gondja”: hová menjenek nyaralni, hová küldjék a Fraulein-nal együtt üdülni a kis Tomikát, vagy az aranyos Mariannét?

A háziorvos jött és megvizsgálta a gyermekeket és javaslatot tett: az egyiknek vízparti üdülni kell, a másikat magaslati levegő kell. A sápadt kis úri szobaj virágok pedig már júniusban, az iskola után elmentek üdülni, nyaralni, a Balaton simogató langyos vizének fodros hullámai, a Mátra lenyújtalt, napfényes erdei tisztái várják őket.

A proli-gyerekek, a gyári munkás vagy a nincstelen zsellér gyermekei az utca porában „nyaraltak”, hacsak véletlenül a hírhedt MANSZ „gyermeknyaraltatási akciója” révén nem kerültek ki egy hétre a debreceni nagyerdőbe, hogy ott megkapják híg kosztjukat és esztendőnként fáradtan a napi játéktól, a sok ugrándozástól visszatérjenek penészes odulakáikba... Az ilyen „gyermeknyaraltatásnak” csak annyi haszna volt, hogy a MANSZ különböző „mértéktelen asszonyai” lefénnyépeztehető magukat — perze a gyermekeket illő távolságban tartva — emberbaráti cselekedetük gyakorlása közben...

Mind ez a múlté...
Ot éve igazán és emberivé vált az élet Magyarországon. Megszűntek a pénz és a származás kiváltságai. Csak egy kiváltság van ezent a munka adja.

Az idei nyáron is fogunk gyermekeket nyaralni, üdülni a Balaton partján és a Mátrában. De most a dolgozók gyermekeit.
Évről-évre nagyobb számban telnek meg az üdülni Magyarországon legeszebb nyaralóhelyei a munkások, a dolgozó parasztlakó gyermekeivel. A gyerekek vidám kacajából, felszabadult játékaiból kicseng a diadalmos igazság: Miénk az ország!

Az idei nyáron Hajdú-Biharból is sok-sok munkás- és parasztyermekek fogják élvezni népjóléti kormányzatunk jóvoltából a nyaralás örömeit.

A gyermeknyaraltatás háromlételep bonyolódik le az idén. A Szakszervezetek Országos Tanácsa és a népjóléti minisztérium együttesen szervezte meg a gyermeknyaraltatás egyik formáját, amelyben az üzemi dolgozók gyermekeit viszik az ország legeszebb legeszebb üdülni helyeire. A második forma a törvényhatósági gyermeknyaraltatás. Ez az idén is meglesz Hajdú-Biharban, ezt a várakozási szociális felügyelőegység érdekli, az idei gyermeknyaraltatás méretei után és bő tájékozódást kapunk.

A SZOT és a népjóléti kormányzat együttes gyermeknyaraltatása révén Hajdú-Bihar üzemi dolgozóinak 250 gyermekét viszik üdülni. Tizenkilenc napot tölt minden gyerek a nyaralóhelyeken, a Balatonon, a Mátrában, Lillafüreden, a Velencei-tó mellett, a Mecsekben, hogy csak néhány helyet említsünk a gyermekekre váró legeszebb üdülni helyek közül.

A gyermeknyaraltatás május végén kezdődik és szeptember elején fejeződik be. Ot tuncusban indulnak el a gyerekek, előbb az ovodás-korúak, aztán az általános iskolába járó fiúk és legvégül a lányok.

A gyermekek kiválasztása az üzemi szociálpolitikai felelősöknek és az Üzemi bizottságok útján már megtörtént. A szociálpolitikai felelősök közölték a névsort velünk. Valamennyi debreceni üzemi közösgének üzemeiből is sok gyermek indul el. Azokban az üzemekben, ahonnan tavaly nyáron már voltak dolgozók gyermekei üdülni, többet jelentettek, mint ahány helyet az üzem részére biztosítottak. Ez bizonyítja, hogy nagyot

használt a gyerekeknek az elmúlt évi üdülnés és ákeg cáfolat ez a tény az indokolatlan lélelemre, amely azokban az üzemekben jelentkezik, ahonnan még nem vittek gyerekeket nyaralni. Sok szülő „majomszeretéből” felti gyermekeit, pedig a nyaralás alatt olyan felügyeletben van része, amit éppen a dolgozó szülők nem tudnak neki otthon megadni...

A következőkben megtudjuk, hogy valóban mintaszerű és kifogástalan gondoskodás vár a gyerekekre:

A gyermekek kiválasztásakor már orvosi vizsgálat alá vetették őket, annak megállapítására, hogy vajon magaslati levegőre van-e szükségük, vagy víz partjára ajánlatos-e vinni őket, vagy síkvidéki erdők közé. Indulás előtt közvetlen újabb orvosi vizsgálata és a gyerekeket, hogy nem kaptak-e valamilyen fertőző betegséget. Így megakadályozzuk, hogy egy beteg veszélyeztesse az egészséges gyerekeket. Diftéria és vörheny ellen védőoltásban részesülnek az üdülni induló gyerekek de nálunk Hajdú-Biharban a tisztí főorvosi hivatal jóvoltából még számarköthőség ellen is védőoltást kapnak.

RÁDIO A SZTÁHANOVISTA MOZGALOM ELTERJESZTÉSÉNEK SZOLGÁLATÁBAN

A szverdlóvszki területi rádióbizottság a hallgatóság számára sztáhanovista rádióadás-sorozatát szervezték. A legkiválóbb újtók és sztáhanovisták mondják el a mikrofon előtt munkamódszereiket és adják tovább tapasztalataikat.
Legutóbb Pjotr Zajka, a szeverovói gyár acéltöltő sztafin-díjas sztáhanovista és Gennadij Fokolov, sztafin-díjas mérnök, az Uráli mezgazdasági Gépgyár sztáhanovistája tartott előadást a mikrofon előtt.

HÉTSZÁZ ÉSZSZERZÉSÉSI JAVASLAT

A Litván Szocialista Szövletköztársaság üzemeiben az elmúlt hetekben különböző bizottságok vizsgálta felül a dolgozók észszerzesítési és újítási javaslatait. A munkások, mérnökök és technikusok husz nap alatt 700 észszerzesítési javaslatot nyújtottak be a munka termelékenységének emelésére, az árak csökkentésére, a javításra. A litván vasutások is sok értékes javaslatot nyújtottak be, több mint százat már alkalmaztak is a gyakorlatban. Az elmúlt évi sztafin-díjas és sztafin-díjas javaslatok 200 000 rubel évi megtakarítást jelentenek.

MAJAKOVSKIK-EMLEKBÉLYECET ADOTT KI A CSEHSZLOVÁK POSTA

A csehszlovák posta három értékben Majakovszki-emlekbélyecet adott ki a

Valóságos gyermekparadicsom lesz a nyáron a Balaton, a Mátra, a Mecsek — azoknak a gyermekeknek a paradicsoma, akik az elmúlt rondszerben sohasem élvezhettek volna a csodálatos magyar tájak ezer szépségét, a nyaralás színes örömeit.

Hasonló gondossággal történik a törvényhatósági gyermeknyaraltatás is — halljuk tovább a tájékoztatót a vármegei szociális felügyelősegen. A törvényhatóság államségélyből előreláthatólag több, mint 120 gyermeket fog nyaraltatni elsősorban a hajdú-bihari termelőszövetkezeti csoportok tagjainak, az állami gazdaságok, a gépállomások dolgozóinak gyermekeit. Az elgondolás az, hogy a hajdúszoboszlói gyermekotthon gyermekeit egy erdős vidék gyermekotthonába telepítjük át és a hajdúszoboszlói otthonban gyűjtjük össze nyaralásra, üdülnésre tuncusoként a hajdú-bihari dolgozó parasztság gyermekeit. Fürdési lehetőséget biztosítunk a gyermekeknek a szoboszlói fürdőben.

Vidám, boldog nyár vár a hajdú-bihari dolgozók gyermekeire az idén a szabad ország szép üdülni helyein!

Mi újság A SZOMSZÉDBAN

nagy költő halálának 20. évfordulója alkalmából.

ÚJ HATSZEMÉLYES GÉPKOCSIT TERVEZTEK A CORKIJI MOLOTOV-AUTÓGYÁRBAN

„ZIM”-gépkocsinak hívják a corkiji Molotov-autógyár új hatszemélyes személygépkocsiját. Az új gépköcsi áramvonalas, széles karosszékjait a legnagyobb kényelemmel látták el. A kocsiban rádió, szellőztető és futókészülék van.

AZ ÚJ ROMÁN IRODALOM

fejlesztésnek jelentős állomásoként megalkult a Román Népköltársaság Irószövetsége. A román irodalom az utolsó években értékes alkotásokkal bizonyította be, hogy megértette a Part felhívását és az irók lehetőségeit a nép szolgálatához állították.

Olyan alkotások mint Sadoveanu: Mitrea Ceor című regénye, Eusebiu Cernilar: Fergelaga, Petru Dumitriu:

Egy sztáhanovista otthonában

Szerényen és igénytelenül húzódik meg a város szélén az Oláh Károly-utca. Az idegen talán meg sem találja. Az egyes szám alatt lakik *Bánhid* Gyula sztáhanovista mozdonyvezető. Reggel jött haza a nagy gyorsvonati mozdonyral, éppen borotválkozni készül, mikor benyitunk szép tisztá otthonába.

Mikor szobakerül a riport, elöbbszerényen szabadkozok, de aztán beszélni kezd.

— 42 éves vagyok, 10 éve járom már az országot mozdonyon, de csak most jutottunk odaig, hogy teljes odaadással dolgozzunk, hogy megszeressük igazán a munkát, mert most már van értelme a több és jobb munkának, van értelme az életnek.

— Résztveszek az ötszázás és a 10 ezer kilométeres mozgalomban. Azt is elmondhatom, hogy az első ötszázás szerelvény Debrecenből indult. Mi már összel állandóan ötszázás mozgalomban voltunk, csak nem jutott a nyilvánosság elé a híre.

— Legnagyobb élményem az

volt, amikor Panyin megérkezett. Sokat tanultunk tőle. Jömagam is egy újításon keresztül letrehoznom a 10 ezer kilométeres mozgalmat. Ennek lényege az, hogy a mozdony 10 ezer kilométert fut mosás, javítás nélkül.

— Nehéz feladatom volt, mert eddig káros vízlerakódások miatt minden 3000 kilométer után tisztítani kellett a mozdonyt. En a tisztítókifúvatást meneközben végzem el a váltórendszerrel alkalmazott szűkebb keresztmetszetű gyűrű segítségével. Így a mozdony tisztítás nélkül 10 ezer kilométert is futhat, anélkül, hogy valami hátrány származna belőle.

— Hogyan osztják be a munkát?

— 24 órás szolgálat után 24 órásszabadság következik. Akkor hazajövök családom körébe és nagyon jól érzem magam, mert tiszta, egészséges lakásom van már. Saját erőmből építettem fel ezt a kis házat, csak a külső vakolást végezték a közműves. Van kertem is, magam dolgozom benne, esténként a Szabad Népet olvasom, vagy elmegyek a kinti pártszervezet helyiségébe, ahol szintén lehet olvasni. Moziba, színházba keveset járok, ezen a téren még sokat kell pótolnom. Könyveket is többet kellene olvasnom és már ki is gondoltam, hogyan. Ha munkából hazajövök, rendszeresen egy órát fordítok majd olvasásra, tanulásra. Mert a szemináriumon tanultakat is szeretném jobban kibővíteni. Ugy vagyunk a tanulással, hogy ha elkezdtek, még többet és még jobban szeretnénk tudni.

— Csaldája van?

— Hogyne. Van feleségem és két gyereke. A kisebbik lány, Vali 7 éves, a kisfiam 13. Eppen itt játszanak kint a kertben.

Kimegyünk. A gyerekek éppen azt játszák, hogy felneőtek és már foglalkozást választottak. A kislány táncol, könnyű muzdulatokkal szokdék és csilingelve kacag a zöld fűvön.

Kérdő tekintetemre az apja válaszol. A kislány nagyon szeret táncolni. Be is iratták a balettskolába.

— Még utóbb táncosnő lesz belőle — mondja az apja nevetve.

A kistű éppen rajztábla fölé hajlik. Komoly rajzok vannak itt. Tervek. Gépészernök szeretne lenni. Kifüncön rajzol, a legjobb tanulók között van az iskolában.

Ahogy elnézem a két kis gyereket, eszembe jut, hogy ma már nem álom a dolgozók gyermekei számára a tanulás. Ha Vali tehetséges és táncolni szeret, évek múlva már a színpadon látjuk viszont, Gyusziból meg egészen biztos gépészernök lesz.

— Gyuzsi mindig velem akar jönni a mozdonyon — mondja az apa, — annyira bolondul a gépekért.

A kistű nevének hallatára felkapja a fejét, aztán az apjához szalad. A kis hétéves Vali is egyszeribe idependerül és nagy sebbel-lobbal kapaszkodik az apja nyakába. Anyjuk mosolygós szigorúsággal szól rájuk: — Menjetek már, hiszen egészen összegyűrték az apátok ruháját...
A figyelmeztetés nem komoly, de a gyerekek szöfognak. Az állomás felől most mozdonyok hangja dűbörög. Gyuzsi felsóhajt: De jó volna már felnőtnek lenni...

Farkasvadászat című novellája, Mihail Davidoglu, Aurol Baranga és Laurintu Fuiga színműve, A Tomá, Maria Banus, Mihail Beniuc, Eugen Jeleanu és mások költeményei, mindmégannyi válasz erre a felhívásra. Jelentős eredményeket mutat fel a nemzetiségek irodalma is, közöttük a magyar szerzők Asztalos István: A szel fuvallat nem indul, Kovács György: Foggal, körömmel, Pécsi István: Kézfényes regényei, Horváth István, Szabadi László verskötetei, Laco sandor tanulmányköteje.

A CSEHSZLOVÁK „NÉPKÖNYV”-SZÖVETKEZET JÓ MUNKÁJA

Václav Kopačky tájékoztatói és népművelési miniszter a csehszlovák parlament kulturális bizottsága előtt tartott beszámolójában a többi között elmondotta, hogy a múlt évben államosították a csehszlovákiai magánkönyvtárakat, a könyvtár-üzemeltetés és könyvtárgazdálkodás ma már nem üzlet, hanem elsősorban a kultúra és politika felvilágosítás szempontjait tartja szem előtt. A „Népkönyv”-szövetkezet, a csehszlovák könyvtári központi osztály szerve, a múlt év végéig több, mint 200 magánkönyvtárat államosított. Ezek az elárulított helyek a már állami tulajdonban levő 225 elárulított helytel együtt messze kiterjedő állami könyvtárszolgálatot alkotnak.

Honnan származik az ember?

XV.

AZ EMBERI FAJTÁK KELETKEZÉSE

A természetes kiválasztásnak csak a hasznos, alkalmas tulajdonságok közt kell lenni. A természet kiválasztásának hatása annál kevesebb, amennyire a környezet megváltozik. A természet kiválasztásának hatása annál kevesebb, amennyire a környezet megváltozik. A természet kiválasztásának hatása annál kevesebb, amennyire a környezet megváltozik.

egyformán fejlődött állkapcsai, fogai, legyek, mert megüthette vagy sejt-garabáltta a tapalékát. A hűvös és fűz hűvösülete után már nem puhtáltak el a ritkább hajjúk a tűz hideg köve között. Ezért vált fonatossá, hogy az emberi közösségekben teljesen eltérő testalkatú egyének összehozták létre és cöthet is maradtak. Ott, a nemzeti-szociális városka mellett, egy ebből a körből származó tocsor, irra bukkantak és a sírban a legváltozatosabb alakú koponyákat találtak együtt. Különböző testalkatú emberek éltek ott, de elismerték egymást együtt, mert egyforma munkásságot közeget használtak.

És itt megismerjük a feleletet arra is, hogy az eredeti leg teljesen egyszerű emberi faj miért éppen akkor, több-százereves időkben éppen legutóbb a kezében külföldi el-külföldözött fajta.

Jelenleg négy emberi fajtát ismerünk a fehér, ausztráliai, a negroid és mongoid fajtát. Ezek nem szimulá-ban, hanem koponyájuk felépítésében és hajuk minőségében térnek el egymástól. Olyan tulajdonságok, amelyeknek gyakorlatilag semmi hasznuk nincsen. Eppen ezért az emberi fajták ellátásában a természet kiválasztásának semmi szerepe nincsen. A gyapjas haj Afrikában nem jelent semmi előnyt és a hullámos haj semmi hátrányt. Az atrikai bonnuzi, lütkései nem azért fordult elő tehát csak gyapjas haj mert a hullámos hajúak kipusztultak.

A FAJTÁKAT A TARSADALMI VISZONYOK HOZTAK LÉTRE

Az emberi fajták elkülönítését nem is a természet, hanem a társadalmi viszonyok hozták létre. A természetes fejlődése lehetővé tette azt, hogy egy emberi közösségben egymással igy elterjedjenek minden embernek ismert és hasznos tulajdonságok. Egyik halvon a

Az ötéves tervben önálló radioállomása lesz Debrecennek

Beszélgetés Szirmai Istvánnal, a Rádió vezérigazgatójával

A Debrecenben járt Szirmai Istvánnal, a Magyar Rádió vezérigazgatójával. Munkatársunk beszélgetést folytatott.

A beszélgetés során Szirmai István rendkívül érdekes adatokat mondott a rádió eddigi fejlődéséről, és beszélt a további tervekről is. Először

Debrecenre vonatkozó kérdésekre adott választ a következőkben:

A rádió egyre fejlődik. A fel- szabadulás után a semiből teremtettünk meg minden. Ma két nagy középhullámú adóállomásunk van, ezenkívül éppen a napokban avatták fel rövidhullámú adóállomásunkat is melynek segítségével a föld bármely pontján meghallgatható és meghallgatható így hangját az Amerikában élő millió magyar tömegnek is.

A fejlődés azonban nem áll meg ezen a ponton. Az ötéves tervben, a második vagy harmadik esztendőben Debrecennek is lesz önálló stúdiója. A leadóállomás az antennák Nyiregyházán lesznek, mert az adás szempontjából ott kedvezőbb viszonyok vannak. Viszont a stúdió Debrecenben működik. A leadó és a stúdió közti táv 50 kilométeres távolságot műszakilag könnyedén át tudjuk hidalni.

— Addig is még ez a leadóállomás megépül külön gondot fordítunk a vidéki városokra így Debrecenre is. Minden hat héten kétféle műsort adunk Debrecenből, melynek anyagát debreceniek állítják össze. Debrecenre dolgozók, írók, újságírók és művészek.

Ebben a kétórás adásban lesz halvány zene, magyar szovjet és román muzsika, lesznek üzemi riportok és riportok a termelőszövetkezetekből, a gép-állomásokról és az állami gazdaságokról. Ezenkívül ez az adás teret ad a fiatal debreceni írónak és a színészeknek is a szereplésére. A műsorban megismerhetjük a művészet különböző ágait a képviselői is. Egészében ez a műsor Debrecen mai életének a keresztmetszetét kell hogy adja.

— A rádió fejlődéséhez hozzátartozik az is, ha megemlítem az előfizetők hatalmas arányú megnövekedését, mely már most meghaladta a félmilliót és az ötéves tervben az előfizetők száma egymillió lesz.

Nemzetközi viszonylatban igen megnőtt a magyar Rádió tekintélye. A népi demokráciával és elsősorban a Szovjetunióval tartunk fenn egészséges fejlődésünkre nagy hatással lévő kapcsolatokat. A baráti országokkal műsorcsere egyezményünk jött létre, ami szintén elősegíti a fejlődést.

Műsorpolitikánkról annyit mondhatok, hogy nagyon sokat kell még tanulnunk a Szovjetuniótól, bár az utóbbi időben nálunk is javulás észlelhető ezen a téren. Példáknak említhetem, hogy túlzott mértékben rádiószerűsítettünk mindent. Olyan anyagokat is hangjátékszerűen adtunk le, ami rendes eredeti alakjában sokkal használhatóbb lett volna. Ez a rádiószerűsítés a londoni BBC és az Amerika Hangja adóállomás betegsége egészen káros tünetekkel. A Szovjetunióban csak ritkán, de akkor aztán kitűnő hangjátékokat ad a rádió.

— Inkább arra vesszük az irányt, hogy minél több színházból adjunk helyszíni közvetítést, vagy alkalmazunk jó színdarabokat rádiószínpadra. Debrecenből is fogunk hangfelvételt készíteni a színház valamelyik bemutató darabjáról.

— Meg szeretnék emlékeztetni arról a harcról is, mely az éter hullámain folyik. A szó szoros értel-

mében itt is élesedik az osztályharc, éppen úgy, mint a szocializmus építésének egyéb frontozakaszain. Emiatt kell jegyzéket intézni az Amerikai és a nyugati imperialista kormányokhoz, akik minduntalan megsértik a nemzetközi rádiózás elemi szabályait, kezdve az adások zavarásától az adóállomások alábeszéléseig.

A hallgatókról is gondoskodunk, akik új készüléket akarnak vásárolni. A magyar gyárak az idén is tízezerszámmal dobják be a forgalomba a

legjobb népszupereket és olcsó néprádiókat. Így a tömegekkel való kapcsolatuk is állandóan javul.

Végül azt szeretném mondani, hogy a rádió egyik leg-hatalmasabb harci fegyver a küzdelemben a tömegek nevelésében, a szocializmus építésében a békéért folyó és az ellenséggel szemben vívott harcban. Mi azon igyekezünk, hogy ezt a fegyvert a Szovjet példával a Párt vezetésével jól és egyre jobban használjuk.

Mikor lesz gesztenye-erdő a Hortobágyon?

Micsurin és Liszenko elvei alapján megindult erdei fáink nemesítése

Köztudomású, hogy Magyarország faellátási problémákkal küzd. Növelnünk kell faállományunkat. A modern technika ezernyi műanyaga mellett is pótolhatatlan nyersanyag a fa. Mindent el kell követnünk, hogy mennél több legyen az erdőnk, mennél több a fánk.

Különbösen fában, erdőben elegendő az Alföld. A Hortobágy-területen a rabiógazdálkodása kiirtotta még ott is, ahol talajtani és időjárási viszonyok már megtizedelték az erdőket.

A Hortobágyon és a körülötte elterülő sokszázézer holdas pusztai szikén alig találunk fát. Csenevész tamaryx-ök, eleagnus-ök („ezüstfák”) élnek meg csak a szikén. Itt-ott találunk még japán akácokat, néhány tölgyet.

Kevés értéke van ezeknek a fának. Nem adnak szeriát. Csak részben használja gallyait a pusztai ember.

A szikén is erdőt kell teremteni — írja pedig elő az új, teremtő magyar életakarat, amely a Szovjetunió példájára nyoman, a magyar dolgozók országepítő munkáját

Rádióriport

Szurkőre festett gépkocsi kanyarodik a Bika elől. A kocsi homlokzatán és oldalán ez a felírás:

„A Magyar rádió”
A magyar rádió kocsija ez. Hangfelvétel készítésére, vagy külső közvetítésekre használják.
A muzsikai személyzetet kivül két rádió-riporter száll ki a kocsiból. Kalmár György és Székely Júlia.

— Női rádióriporter? — kérdezzük

— Igen az vagyok már egy éve — feleli szerényen Székely Júlia.

— Ha jól emlékszünk debreceni?

— Az, mégpedig tősgyökeres...

— Mivel foglalkozott azelőtt?

— Könyvészek mellett kisegítő munkás voltam.

— Kis szünet.

— Apám is dolgozó ember, traktoros a Hortobágyon az állami gazdaságban...

— Most Debrecenből közvetít?

— Két építkezésről adunk néhány perces rádió-riportot Kalmár Gyurkával — mutat kollégájára.

— Honnan?

— A Szabó Kálmán-utcai iskolai építkezésnél és az Ipar-kamarai épületeknél folyó munkálatokról.

— Még megyünk Nádudvarra is — vág közbe Kalmár György — onnan a géppaloták dolgozó szólnak majd meg.

— Mikor hallhatjuk a közvetítéseket?

— A jövő heti Hangos Újságban!

irányító nagy párt határozataiban öltött testet.

A debreceni Erdőgazdálkodási Nemzeti Vállalat dolgozói elfoglaltak, hogy valóság legyen az elhangzott szó és erdő legyen a pusztai szikén.

MICSURIN SZELLEMEBEN NEMESITSUK AZ ERDŐ FAIT

Az alapföndolat munkájuk kezdetén az volt, hogy az erdészet még tett komoly és számottevő kísérletet arra, hogy az erdei fákat olyan irányban nevelje, amely a termelés és a szükséglet igényeinek a legjobban megfelel. Lám, a gyümölcsstermésztés terén, de az utolsó emberöltő alatt is, eljutottunk az úgynevezett „vadalan-nyoktól” a nemesített gyümölcsök egész legióján át a csodálatos micurini fagyálló gyümölcsökig. Mit látnak az erdei fánál? Azok ma is még olyan iránytalan, nemesítetlen „vadalanok” mint voltak évszázadokelőlel...

A debreceni Erdőgazdálkodási Nemzeti Vállalat üzemi pártszervezete helyettes vezetője Szalay Barna erdőmérnök és Dankó Gábor üzemi gazdasági csoportvezető elgondolásait a Micsurin-Liszenko féle biológia alapján erdei fajaikat megváltoztatásával, azok terméshozadékát a szikénél magasabbra emeltek irányt.

HORTOBÁGYI FAK 800 METER MAGAS HEGYEN...

Uttörő kísérletekbe kezdett az Erdőgazdálkodási Nemzeti Vállalat. A Hortobágyon fellelhető és a szikén is kibővíthető, a tamaryx-ből, az eleagnus-ból, a japán akác-ból, a tölgyből 4—500 egy-két éves csemetét felvittek a Sátorajárhelyi Erdőgazdálkodási NV kerületébe tartozó Milicz-hegyre. 800 méter magasságban, hegyvidéki időjárású környezetben ültették el a hortobágyi fákat. Ugyanakkor magas hegyvidéki fajaikat csemetéit hozták le az Alföldre, a debreceni szikéi csemetéikbe. Mi volt ezekkel a céljuk erdészeinknek? Az, hogy a fajaikat régi tulajdonságaik megzavarodjanak és alkalmasabbá váljanak a hybridizációra, a keresztezésre.

Megfakadtak a hegytetőn már a hortobágyi csenevész fák, és rügyeznek a Szikáton is a hegyi bükk, éger, gyertyán, nyír, kőkeny, lucfenyő csemeték.

GESZTYEVEL SZEMKIBÉ A TÖLGYEKET...

A micsurini elvek alapján új fajtaikat akarunk kitenyészteni a debreceni erdészek. Ezek az új fajtaikat a szikén is nagy, eleven gyökérzetet kell, hogy tudjanak kibocsátani és emellett értékes szeriát is alkalmas faanyagot kell, hogy adjanak. Az erdészek emellett legfeljebb a természetellenes alátámasztott elgondolásai szerint az új, a keresztezés után nyert fajtaikat

Május 1-re készen áll a Tiszántul legmodernebb iskolája a Homokkerítésben

A tornaterem 38 méteres falát 4 és fél óra alatt rakták fel Géder Jánosok. Ő és még két segédmunkás, Sztahánovicsa teljesítményüket 2000 százalékkal emelték.

A szőbenforgó tornaterem a Szabó Kálmán-utcai iskolához tartozik, melyet az elmúlt év május 8-án kezdtek építeni és amelyet a hároméves tervben kezdtek el ugyan építeni, de közben az ötéves terv megindulásakor kiszélesítették kibővítették a terveket és másfélmillió költséggel a Tiszántul legmodernebb, legkorszerűbb iskoláját építik fel itt.

— Szabadságharcos brigádok

dolgoznak itt — mondja Géder János sztahánovicsa és felszámoló munkában május elsejére teljesen készen átadjuk az épületet rendezésének.

Lányok dolgoznak az emeleten. Már az utolsó simításokat végzik. 7 szakmunkás és 46 segédmunkás dolgozik a gyönyörű épületen melynek vajszerű falán halványzöld keretben fűkőablakok ragyognak. Bent még malper freccsen, malper szíttal a ruhára, de a dolgozó munkások lelkes munkája hirdeti a felajánlást teljesítik. Május 1-re készen lesz a munka.

— Versenyben vagyunk — mondja vezetőm — a Megaszépítési Nemzeti Vállalat nyitányozási csoportjával, akik az állománál építkeznek. Nagyon szép lesz minden. Különböző legjobb, a mindent saját magán megnevez, már a padok is a helyükön vannak a tanteremben.

Az üvegfalu lépcsőházaon keresztül az emeletre megyünk. — Vakító fehér falak az ablakokon bezuhogó napsfény fogad. Tiszta, világos egészséges tanterem sorakoznak egymás mellett. A tanteremben valóban ott vannak már a padok is. A Házfelújítási Nemzeti Vállalat szállította őket és az összes egyéb berendezést is.

— Uj padok — szólal meg újra Géder szaktárs. — Ilyen rendező modern csövázás padok itt vannak először. Részben kísérletjellegű, hogyan válik be a gyakorlatban de már jártak itt a gyerekek és igen nagy tetszéssel fogadták az újrendszert modern csövázás padokat. A pedagógusoknak is kedvére van. Na de van itt még egyéb látnivaló is. — Bűszkeségünk a tornaterem:

— Valóban büszkeség. A falakat sztahánovicsa munkamódszerekkel rakták fel, ugyanígy a tetőt melyet előregyártott hilleddel borították be. Hatalmas világos és jól konstruált terem képe fogad. A padját gumí borítja, mellette orvosi szoba fehérfaú csempés zuhanyzó, öltöző fülkék tanári szobák. Az egyik szobában egy festő az ablakokat festi.

— Hogy áll a munka? — Hogy hívják a szaktársat?

— A Kálai-brigád dolgozik és 225 százalékos eredményt — érkezik a válasz, amely egyszerű de megkapó. Benne van a közönségi érzés. Nem én dolgozom itt, hanem a brigádomban, nem az én eredményem, hanem a brigádé. De ez az eredmény nagyszerű.

A modern iskolaépületben tanítói lakások is vannak. Fürdőszobával minden kényelemmel ellátva. A folyosók üvegezettek, az ajtókat hófehér lakfesték borítja. Külön rajzterem, szeriátrák hely. És a szép oszlopos homlokzat előtt hatalmas park lesz. Hátul nagy játszótér, sportpályák. Ez az iskola már a szovjet iskolákra fog hasonlítani.

A tulajdonosok, az iskola leendő birtokosai a kis úttörők már meglátogatták az új épületet. — Nem csak nézelődni jöttek. Vezetőjük odament a munkavezetőhöz és nagykomolyan bejelentette, hogy ők is segíteni akarnak iskolájuk felépítésében. Ők is munkával ünneplik május egyet.

Kaptak is munkát. A nagy udvart egyengették el, a földet előkészítették a parkosításra. Ezek után még inkább sajátjuknak érzik a gyerekek az iskolát, mely olyan szép, mint régen a mesékben a kastélyok, de amely valóság a népi demokráciában.

A kapu előtt pillanatra magunk elé képzeljük a szeptemberi megnívott. Boldog kipirult arcú gyereksereg veszi birtokba az iskolát. Filmen látunk ilyen, mikor a szovjet iskola életét mutatják be.

7 oldal

Debrecen 1950 április 25.

300-as brigádok alakítottak a fiatalok

Széleskörű munkaverseny május 1-re a hortobágyi állami gazdaságban

Ujabb lelkes felajánlásokkal készülnek május 1. megünneplésére az ország legnagyobb állami gazdaságának, a Hortobágyinak dolgozói. Ezen járnak a felajánlásokban és azok teljesítésében a dolgozó fiatalok. Közös üzemi értekezleten határozták el, hogy a gazdaság minden egyes fiatal dolgozójára kiterjedő munkaversenyt indítsanak május egyre, amit tovább fokoznak a MINSZ felhívása nyomán az egységítő kongresszusra.

A fiatalok különböző üzemi-csoportokban hét, 200-as, egy 225-ös, két 250-es, egy 220-as és egy 300-as brigádok alakítottak. — Hercel Anna és Boldizsár Iván növénytermelési dolgozók, akik eddig 100 százalékra dolgoztak most vállalták hogy elérik a 150 százalékot. Váris Sándor 170-ről 250 százalékra emeli teljesítményét.

Az üzemegek dolgozói lelkesen követték a fiatalok példáját. Borzason Varga Lajos az ökörfogatos munkacsapat vezetője eddigi 130 százalékos teljesítményét május 1-re 150 százalékra emeli hat jársával együtt. Popovics Gyula sertésgondozó eddig is igen jó munkát végzett. Az egész télen 567 tenyészsertésből mindössze egy volt az elhullás.

Az eddigi tavalyi súlygyarapodást növeli. Elhatározása szerint 7,5 kilóról 10 kilóra emeli fel. — Ezenkívül versenyre hívta ki a hortobágyi üzemi rész összes dolgozóját.

Gál Gyula traktoros brigádvezető vállalta a verseny során, hogy eddigi 170 százalékos teljesítményét május 1-re 200 százalékra emeli. Baráth Balázs műtrágyaszóró brigádvezető azt ígérte, hogy 135 százalékos átlagteljesítményükre, 160 százalékra fokozzák. A tanyai aszonyok vállalták, hogy május egyre az összes tanyaépületeket beemelik. Az Elep II. üzemegekben Kovács Antal brigádjának tagjai elhatározták, hogy május 1-re 200-as brigád megalakítását vállalják.

A felajánlások teljesítése során egyre szebb eredmények mutatkoznak meg. Az egész Hortobágyon jó munkájával, páratlan munkalendületével és fegyelmességével magának kiemelkedik a brigádok közül a máiai „Parizsi” brigád. Szorosan nyomában van az „Ady Endre” brigád, amely párosversenyben vannak.

Ezen a héten alaposan kitértek magukért mind a két brigád tagjai május 1-i felajánlásuk teljesítésében. Műtrágyaszórásban a Parizsi brigád tagjai 681 százalékos teljesítéssel napi keresetük 86 forint volt az Ady Endre brigád tagjai 79 forintot kerestek egy nap alatt.

A Borzason Tóth József traktoros a tárcsázásban 361 százalékos teljesítést az Elep I. üzemegekben. B. Nagy István a boronálásban 200 míg Katona Péter és

Szarvas Albert 175 százalékos teljesítményt értek el a tárcsázásban. Csikós Ferenc pedig 181 százalékos teljesítést.

Árkuson Cseh Ferenc vetésben 200, Tóth Péter magtakarásban 400, Bóta István hengerezésben és Mecsei István ugyancsak hengerezésben 285 százalékos teljesítményt mutatnak fel.

Az Elep II. üzemegekéből Tóth Kálmán és Pokrócz Ferenc

470 százalékos teljesítménnyel tüntek ki két 28 levelű tárcsa öszszekapcsolásával, amit Sztalinyeccelel huzattak.

Könyán Kulcsár Margit a főmagvetésben 213, a Borzason Szegeő Imre 450, míg Balázs József 600 százalékos teljesítményt mutatnak fel. — Az Elep II. üzemegekéből Tóth Kálmán és Pokrócz Ferenc

Nálunk minden a dolgozó nép érdekében történik

A múltban a mezőgazdaságban dolgozó munkások soha nem gondolhattak arra, hogy naponként meleg főtt ételhez jussanak. Egy darab avasszalonna volt ételük, ha ugyan volt, mert a „derék” uraságok, meg az uradalmi ispán erről is „megfelekedett”. Ha adtak abban sem volt köszönet, százaszorosan megfizette annak a dolgozó paraszt az árát.

Ezen a téren is döntő változás történt. Hajdú-Biharban már nyolc állami gazdaságban működik az üzemi konyha a dolgozók legnagyobb öröme és meglepedésére. Otthonuktól távol, munka közben is meleg ételhez juthatnak, rendes tisztahelyen ebédelhetnek és ami szintén igen fontos, ez az ételmezés igen olcsó.

A HORTOBÁGYI ÁLLAMI GAZDASÁGBAN

Borsóson, Ohaton, Mátán, Elemen működik már az üzemi konyha. A máiai dolgozóknak kétharmadrésze már itt étkezik és naponta csak 4 forintot fizetnek bőséges ételmezésükért.

Szociális aktívá vigyáz arra, hogy a koszt mindig jó minőségű legyen és a dolgozók befizetett forintjaikért valóban egyre izletesebb, táplálóbb ételeket kapjanak.

A többi állami gazdaságok közül Nyírábrányban, Berettyóújfaluban és Biharkezesben létesítettek üzemi konyhát. Biharkezesben is már minden nap terített asztalhoz ülnek, ahol ebéd közben kellemes rádiózene szórakoztatja a munkában elfáradt dolgozókat.

Külön ki kell hangsúlyozni, hogy az étel nincs kímélve senkinek. A tából ki-ki annyit szed, amennyi jól esik és itt csak napi két forintot fizetnek egy ebédért.

Egy átkilás aktaszövény és sok érdekesség a bürokráciaellenes kiállításon

Péntek délután B. I. Endre polgármester nyitotta meg a városi Kóstanác-teremben a bürokráciaellenes kiállítást. Szé-

AZ ÜZEMI KONYHÁT

meglátogatva, beszélgettünk Venyige Károllyal, az állami gazdaság fiatal dolgozójával, aki az április 4-i munkafelajánlások során 424 százalékos ért el. Valamennyi dolgozó társa véleményét tolmácsolta szavaiban:

— Az üzemi konyha felállítását még jobban megerősítette bennünk azt a gondolatot, hogy nálunk minden a dolgozó nép érdekében történik. Mi dolgozók érer csak azt válaszoljuk, hogy mi is megteszünk mindent a Pártért, a nép államért. Munkánk további fokozásával és még jobb eredmények elérésével segítjük ezt elő.

Tóth Mihály csak néhány hete dolgozik a gazdaságban. Az első napokban munkába indulás előtt még tarisznyát kanyarított a nyakába. De néhány nap múlva munkába indulás előtt egyik reggel így szólt az edesanyjához:

— Ne fáradjon, szülém. Nem viszek tarisznyát, mert az üzemi konyhán olyan jó kosztot adnak, amit a régi világban soha nem is kaphattunk meg.

Ez így igaz. Minden nap kétfogásos ebéd van, a hét egyetlen napján nincs csak lús, máskor minden nap bőséges adaggal. Az elmúlt héten a jó példák nyomán már

KOMÁDIÁBAN

is felállították az üzemi konyhát.

— Egy hét alatt az üzemi konyhánk a gazdaság dolgozóinak szeretett otthona lett — mondotta róla Deli József. — Ez előtt, ha napszámba mentünk, sokszor csak kenyérral értük be. De ma már minden megváltozott körülöttünk. Itt ebben az országban minden a nép érdekében történik.

Kapható: Földművelésügyi Minisztériumban, Vasárnapokban, Népboltokban

MSZT TAGOK

munkafelajánlása május 1-re

A Magyar-Szovjet Társaság tagsága kötelez — ez olvasható ki azokról a munkafelajánlásokról, amelyek az üzemi MSZT-szervezetek tagjai, öntudatos munkásoknak május 1-re, a világ dolgozóinak nagy nemzetközi ünnepére tettek. Mindenütt növelik az MSZT taglétszámát hiszen mindenütt több tagja van az MSZT-nek, annál jobb harcos híve van a magyar-szovjet barátságának, annál erősebb szálak fűznek bennünket a felzabardító és ma a világ békejének legfőbb örekeit a béketábor élén álló Szovjetunióhoz.

A DOHÁNYGYÁRBAN

Tóth Jánosné Tarr Gáborré, Tóth Zsigmond és Nagy Jenőné brigádjá — valamennyien MSZT-tagok — május elsején vállalták, hogy még feljebb emeljük, hogy megmutassák az MSZT tagjának

lenni annyit jelent, hogy országépítő és béketábor erejét növelő munkájukat még jobban fokozzuk

AZ ERDŐGAZDASÁGI NY DOLGOZÓI

a banki, halápi, nagyereci és guthi erdőgazdálkodásán ahol még nem volt MSZT-szervezet, a dolgozók beszerzését vállalták. Új MSZT faliújság készült az Erdőgazdaságban május 1-re.

A KÖZVÁGÓHID MSZT-SZERVEZETE

Öntudatos tagjai munkahelyükön három teremben MSZT-híradó táblát állítottak fel. Felvették a tagság létszámát. Több előzetes szereznek az „Új Világ”-ra. Vargó Imre vezetésével vállalták a vágóhídi MSZT-tagok hogy felépítsék a vágóhíd épületét.

Debrecen utcáit deszkapalló helyett aszfalt borítja...

Elkészült 845 debreceni utca, tér burkolatának katasztere

A város műszaki ügyosztályán elkészült a kataszter Debrecen utcáinak és tereinek burkolatáról. A munkálatok nagy részét Debrecen legidősebb közigazgatási dolgozója, a 81 éves Berényi bácsi végezte aprólékos munkával állította össze, hol mennyi és milyen burkolat van Debrecen 845 utcáján, útján, terein.

Tetemes számokat mutat a burkolat-kataszter. 679.350 négyzetméterre rug a burkolt úttest-felület 257.580 négyzetméter a burkolattal ellátott járdák területe. Ez annyi jelent, hogy ha Debrecen utcáinak és tereinek úttestjét, hatméteres átlagszélességet véve alapul, egymásután kinyújtanók egészen Szolnokig érne az út. De a járdák is — ha itt meg három métert veszünk átlagos szélességnek — Nyíregyházáig nyúlnának az egyik irányban, Berettyóújfalui a másik irányban...

A városi jellegű az aszfaltburkolat adja. Nos 163.000 négyzetméter kocsitartó borít az aszfalt Debrecenben, 75.000 négyzetméternyi az aszfaltos járdák terü-

lete. 23.400 négyzetméternyi bitumenes járdát van a debreceni külsőségeken.

Huszonöt félé burkolat van Debrecen kocsiján az aszfalt, a régi „macskakövek”-ig terjednek, félé burkolat borítja a járdákat. Debrecen leggyakoribb burkolata a fejkő, a kiskő és az aszfalt.

A műszaki ügyosztály most hozzáfogott annak összeállításához mennyi földű és mennyi kiépítetlen gyalogjáró van Debrecen utcáin, hogy ez az új kataszter alapja legyen az ötvésterm nagyszabású burkolási munkáknak.

Debrecen utcái, terei az elkövetkező évek alatt mind burkolatot kapnak. Száz esztendővel ezelőtt még csak termésköveken bukkoltak a lovak és szekerek Debrecen utcáin, a gyalogjárón pedig deszkapallók voltak lefekelve, hogy a debreceni „hejjes pógár” ne kerüljön férdig a sárba. Ma már aszfalton jár a debreceni dolgozó és nem meseze az idő amikor a „közörmög” utcákon a „Pobédáján” mehet munkába vagy nemes szórakozásra.

Kulákasszony a bíróság előtt

Goór Gyuláné negyedik kulákasszony állt a megyei bíróság előtt előt tegnap. Sorozatosan megpagadta a kifizetéseket, így például nem fizetett adót, nem teljesítette beszovaltatását, jegy-

zett tervköltségéből még egy forint sem fizetett ki amikor pedig hivatalos közegek foglalkoztak államiellenes kijelentéseivel. — A megyei bíróság államellenes igazgatás miatt 1 hónapi fogságra és 2000 forint pénzbüntetésre ítélte.

Tizenöt helyen adják

a lacipecsenyét, a bort, a sört május elsején a Nagyerdőben

Május elseje, a világ dolgozóinak nagy ünnepe, nálunk a felzabarduló ország szabad dolgozóinak a vidámság, az önfelédő szórakozás forrása. Május elsejének délutánján tarkállani fog a Nagyerdő zöldje a színes embertömegektől.

A fél város kinn lesz ezen a nagy ünnepeken a Nagyerdőn. Fel kell készülniök az ünneplők ellátását vállaló üzemeknek. Az Ipartársasági Vállalat, a Községi Hústüszem és a Községi Kenyérgyár látja el enni- és innivalóval a Nagyerdőre kivonuló soktízezer embert meg is kezdtek már az előkészületeket. A Nagyerdő egész területén az ital- és Ipartársasági KV biztosítja. A községi vállalat dolgozóira nagy feladattal hárul ezzel, de be akarják bizonyítani, hogy a jó kollektív munka minden feladatot meg tud oldar

A Vigadó, a Víztorony, Szakszervezeti (volt VAOSZ) Udvar összes helyiségeiben és a Nagyerdő területén még tizenegy helyen elhelyezett illamérésben adják az italt: a Borforgalmi NV által külön május elsejére kiadott jöminőségű bort, amelyet az Ipartársasági literenként hatforintos árban szolgál ki, ezenkívül a jégbehűtött sört, a málnaszörpöt, a szőlővizet.

Az Ipartársasági kimeréséről lehet majd kapni a Községi Hústüszem termékeit: az erre a napra gyártott debreceni páros, vörös, lacipecsenyét, a Községi Kenyérgyár finom fehér kenyereit, kiflijét zsemlejét.

Május elsején nyílik meg az Ipartársasági kezelésében az elmúlt évben már közkezdelté vált „nagyerdei tejsáda” is.

8. oldal

SPORT

Kóczyán súlyosan megsérült, Teleki a középcsatári

Kövér a jobb hátvéd ma az Olajmunkás ellen

A Bataton partján is nagy a meleg, a hűk már többször fűtődtek a lazaságban. A Lokomotív gárdája kitűnően érzi magát, jó kondícióban van minden játékos. Egy szomorú eseményről kell hirtelen beszélni. Szerdán Tapolcán játszott a csapat edzőmérkőzést és ezen a mérkőzésen Kóczyán súlyosan megsérült. Egy fordulásnál kiugrott a térdre és a térd sérülése is kiült. Nem játszhat hosszú hetekig, kórházba vittem. Az orvos erős tokozásig tartóztatja. A csapatot 9:1-re verték és a gólok közül — sérülése előtt —

Kóczyán három, Komlóssy három, Teleki kettő, Szegedi pedig egyet lőtt. Vélhetően már Komáromi is, aki egész jó formában van.

Ma az Olajmunkás ellen játszik a csapat. Ezt a csapatot állítottam össze:

Nagy Mihály — Kövér, Csorás, Szabó I. — Szalai, Szép — Komlóssy, Tiszta, Teleki, Leányvári, Szegedi. Kóczyán kivétel a játékosok közül, hiszen érzi magát, csak a térd sérülése miatt, horgásznak, alig lehet őt elbírni a parttól. Ugy látszik ebben a sportágban több sikere lenne.

Kántor Dezső.

Miért hanyatlott a debreceni úszósport?

úszósport?

A debreceni úszósportban az utóbbi években nem tapasztalunk fejlődést, ezzel ellentétben csak visszafelé fejlődött, szinte magányos városunk és kerületünk úszósportja, mi volt ennek a pangásnak az oka?

Az, hogy a kerület régi vezetői nem rendezték előg versenyt, PL. tavalyi Debrecenben két emlékező mérkőzésversenyt volt a kerületi úszósport, de az ezt követően egy versengény rendezés mellett három városi közti úszóverseny volt, ezek közül ami még nagyobb az úszósporthoz tartozik, egy-egy bajnokság, amit az jellemző, hogy olyanok játszottak a csapatokban, akik csak egykét alkalommal, nem tudták jól úszni.

A többi versenyrendezés elmaradásának némi oka is voltak, mert edzési lehetőségek nem a legelőnyösebbek voltak az elmúlt évben. A sportoló fiataloknak nem volt kellő alkalma a versengéshez szükséges edzések megtartására. Hiba volt az úszoda részéről az, hogy egyszerű meleg, egyszerű lazaság, vagy tálhűvű vizet engedtek a medencébe edzés napokon. Az úszók beáztatására mindig hűvös, hideg úszóvizet juttatnak a vízbe fordítva.

Ez természetesen azt eredményezte, hogy sok úszó elment és más sportot választott, úgylát, ahol anyit sportol, amennyit akart és még hozzá nyugodt, mert bizony nem mindig voltak be az úszók az edzésekre este hat órákor vagy előbb — csak pénteken, az is szünetelt. ki út az ellenőrzés alatt.

Az egyesületek is tehetetlenek voltak. Nem tudták megszervezni és ki-arrólolni a jó edzési lehetőségeket. Semmiféle felszerelés nem adott, noha az indulások, szezon elején min-unt igérték. A röplabdásportot nem lehet elképzelni labda vagy háló nél-kül, az a kelleke. Az úszósportnak egy úszónadrág, a vizilabdának pedig labda és labda, igen esékély valami, de még azt sem kapták meg az úszók. Nagy hiba volt, hogy az edzéseket az egyesületeknél olyanok vezették le,

akik egyáltalán nem értettek az edzéshez. A versenyeken megcsinálták azt, hogy egy-egy úszóval 5-6 számot rendeztek, ráadásul pedig még a vizilabda mérkőzésre is „bedobták”. — Bőve hiba volt az is, hogy az után, putásra nem fektettek súlyt! A tömegekkel nem foglalkoztak pedig az vezetett volna az eredményes munkához. Helyettük kéréket neveltek, akiknek könyörgött, kellett minden edzés előtt vagy legalábbis egy sötétítő-lehár-vas koponyát és facipót kellett beigérni, hogy vízbe menjenek.

Bünye mulasztást követelt el a Magyar Úszó Szövetség is, amely nem nézte meg a debreceni úszók helyzetét, viszont az idegeni folyamán hatszor kérte meg a kerületben található úszóudak pontos műszaki leírását.

És ha mindezeket egy csokorba kötjük, megkapjuk miért hanyatlott a debreceni úszósport.

A jövő azonban mást ígér, 1950 az öt éves terv első üteme. Új vezetők, 56-60 évesen a MÚSZ kerületi kerületének és fővárosi eredményesebb munkát vértünk. A fűtődnek vállaltak, az úszók, egy-egy bajnokság személyében, akik nem ellensége a sportnak, annak tá-rogatója. Új perspektívák nyitnak a debreceni úszók előtt. Az utánpótlás nevelés lesz a legfontosabb szempont. A 8-10 évesek részére rendeznek tobor-zókat és versenyeket. Az idej, első fe-ldetben rendezett versenyen több, mint 100 apróság indult el. Akad kö-zülük több tehetséges is és reméljük, a következő versenyeken még több tehetséges bontja majd ki szárnyát. És ha a tervezett 200-250 főből a 100-120-150 közötti részét a 2-3, eset-leg 4 év múlva olyan úszók lesznek Debrecenben, akikre felfigyelnek majd a szakbírók is.

A hibákat okulni kell és úgy látjuk a kerület jó irányt vett, amikor a gyerekek nagyszámú, tömeges bevo-násával akarja megvalósítani Debrecen jövő úszósportját.

Félt ókor a Stadionban:

D. Honvéd—Nyíregyházi VSK
Ma délután a nagyteremben a D. Honvéd és a Nyíregyházi VSK közötti mérkőzés kezdődött. A mérkőzés 16 óra 15 perckor kezdődött. A mérkőzésen a debreceniek legelőnyösebb játékosai mind a két pontot is Debrecenben tartották. A mérkőzés 16 óra 15 perckor kezdődött. A mérkőzésen a debreceniek legelőnyösebb játékosai mind a két pontot is Debrecenben tartották.

KERÉKPÁROSVERSENYT

Ma délután a nagyteremben a D. Lokomotív és a Debreceni Kerékpáros Klub közötti mérkőzés kezdődött. A mérkőzés 16 óra 15 perckor kezdődött. A mérkőzésen a debreceniek legelőnyösebb játékosai mind a két pontot is Debrecenben tartották.

TOTÓ-EREDMÉNYEK

2. Előre—Honvéd 5:1 (4:0).
3. Textiles—Teherfüvár 0:0.
Április 24-ig lehet jelentkezni az IBUSZ különvonatára, amely Debrecenből indul jövő vasárnap a magyar és csehszlovák labdarúgó mérkőzésre. Vonzójegy oda-vissza 32 forint 20 fillér, ehhez jön még a mérkőzésjegy, (által 5, utó 15—20 forint). Előjegyzéseket az IBUSZ irodájában (Alföldi-palota) vesznek fel.
Ma este totóeredmények. Szerkesztőségünk ma este fél nyolc tájban közli a totó 12 találatos eredményét a szokatlan helyen. Holnap délután kettő után pedig kiadjuk, hogy mennyit nyertek a pályázók.
A rádió ma este 3 óra 20 perckor ad hangképeket a vasárnapi sportjáról.
Országos rendőr birkózó egyéni bajnokságot rendeznek jövő vasárnap Debrecenben.
Dobó második lett a Budapest ököívő bajnoksága során a könnyűsúlyban.

Mai kézilabda műsor

NB II.: D. Lendület—Sajókaza (10:00). D. Lokomotív—Gyergyó (10:30). Lokomotív pálya felkötő (Köcsög).
Sportivitali udvara, Déllelőtt 9: Városi—Ruhagyár III. o. női v; Buzsa (Huszár, Szentpéteri), 9:30: Lokomotív—Betű III. o. női v; Kovács (Huszár, Huzár) 10:10: Ir. ügy—Városi III. o. férfi v; Huszár (Barna, Kovács J.), 11:05: Barneval—Egyetem II. o. női v; Buzsa (Kovács J., Köcsög).
Délután 2:30: Barneval—MAS-ÖV. LEPT III. o. férfi v; Pálfi (Veszprémi, Takács), 3:25: MEMOSZ I—Mogyoróháza III. o. férfi v; Takács (Pálfi, Szentpéteri), 4:20: Bútorgyár—Mivert NV I. o. női v; Barna (Huszár, Kárpáti), 4:55: Lokomotív—Textil II. o. férfi v; Köcsög B. (Huszár Veszprémi), 5:50: Városi—Ruhagyár I. o. női v; Kárpáti B., Szentpéteri, Barna), 6:25: Lokomotív—Ruhagyár I. o. férfi v; Kalas (Veszprémi, Erdei), 7:20: Lokomotív—Betű I. o. női v; Takács (Kalas, Huszár) 7:55: MEMOSZ—Előre I. o. férfi v Szentpéteri (Barna, Takács I.)

Közel 40 indulója

lesz a ma megtartandó kerületi ifjúsági egyéni ököívő bajnokságnak, amelyet délután 10 órakor kezdenek az IBUSZ helyiségében (Vörös Hadsereg útja 45-47). A döntőkre este 7 órakor kerül sor.

Budapestről — vidéki szemmel:

Ujszerű ötletek, ragyogó tréfák tárháza a

Szabad Száj

legújabb száma. Ára 1 forint.
Rejtélyverseny 30 nagy nyereménnyel (kerékpár, herendi készlet, felöltő, szővet stb.)

Hírek

32 fok meleg

A szubtrópusi légtömegek uralják Közép- és Kelet-Európát. Romániában és Ukrajnában a legmelegebb, itt a hőmérséklet higanya a 35 fokot is elérte. Magyarországon ismét Debrecenben volt a legmelegebb, 32 fokot mértek árnyékban. Ez a kánikulai meleg megmaradt tegnap is, hasonló 32 fok volt városunkban.

Várható időjárás: Mérsékelt szél, változó felhőzet, néhol záporos zivatar. A meleg idő tovább tart.

Éjjeli szolgálatos gyógyszerárak: 1950 április hó 22-28. ig. „Arany Angyal” Vöröshadsereg útja 50. „Mátyás Király” Vámospercsi út 16.

RÁDIÓMŰSOR, Vasárnap, Kossuth-rádió, 8. Hírek. — 8.30: Szív küldi szívnek szívesen. 9: Fejlesztő séta Zenepotamiában. 10: Cigányzene. 10.45: Külügyi negyedóra. 11: Távol Moszkvától. Folytatásos játék Azsajev regényéből. 11.25: A Honvéd Központi Művészegyüttes zenekara játszik. 12.15: Szovjet népek dalai. 13: Zenés posta. 13.30: Hangos újság. 14.15: Unnepi hangnemek. 15.30: A Magyar Rádió műsora az Adria Szépművészeti Műhelyében. 16.30: Szív küldi szívnek szívesen. 17.10: Táncezen. 17.40: A Falu hangja. 19: Szostakovics: Dal az erdőkről — oratórium. 20.50: Hangképek a vasárnapi sportjáról. 20.20: Totóhírek. 20.55: Az utolsó határ. 21.50: A Szovjet Rádió közvetítése a sakkvilágbajnokságról. 22.20: „A Sakkvilágbajnokságról” jelentés. 22.30: A moszkvai rádió zenekara. 23.30: Hangnemek. 23.50: Petőfi-rádió. — 8: Hangnemek. — 8.30: Falurádió. 9: Az Oszpov együttes műsora. 10: Evangélikus istentisztelet közvetítése. 10.45: Hangnemek. — 11.15: Miska bácsi lemezestádjaja. 11.30: Hangnemek. 11.40: Igaza van — nincs igaza. 12: A Rádiózenekar. 13: Hangnemek. 13.30: A Rádió táncezenkara. — 13: Felfüggesztés születésnapra. — 13.20: Jambor László énekel zongorával. 13.30: Kerkes János. 13.45: Vasárnapi krónika. 16: A Rádió Gyermekszínházának műsora. 16.40: Kérdés — felelet. 17: A Lélek Mémóriái. 17.40: A Párványi körös műsorából. 18: Best-hozás. Tavasz szonáta. 18.40: Dalol a szabad ifjúság. 19.30: Hókus—pokus. Vidám zenés játék. 21: Táncezen. Hangnemek. 22: Szórakoztató zene. Hangnemek.

Népmentő április 24-től május 1-ig. Hétfő: Tejfőzés. Székelyes borjúsült, burgonya főzelékkel. — Kedd: Húsleves, főtt hús parajjal. — Szerda: Bogrács-gulyás sült tésztával. — Csütörtök: Lebbentés, csokoládés kávé két főtt tojással. — Péntek: Bableves, serpenyős borjú szelet. — Vasárnap: Húsleves gombóccal, vegyes pörkölt tarhonyával.

Vasárnapi ügyeletes dohányárudák: Albert Lajosné Péterfia 32. Rózsa Gábor Csapó 88. Bretán László Szent Anna 10. Reihn Szeréna Hátvan 63. Kárpáti Józsefné Csapó 40. Kónya Lászlóné Kossuth 2. Kovács Andrásné Kossuth 32. Kovács Gábor Pozsonyi 1. Lavotta Balásné Simonffy 1. Lenkel Bélané Virág 17. Madai Sándor Vöröshadsereg 3. Nagy Imréné Széchenyi 10. Nagy István Szabó Károly 2. Nagy Júlia, Czeglédi 6. Papp István, Böszörményi 35. Ranch Gézané Kossuth 31. dr Szentmiklósi Vöröshadsereg útja dr Terebesi, Mikopercsi-út, Vizi Imréné Mklós 14. Pócsi Jánosné, Hétvezér 35. Madarasi, Huszár Gál utca.

Hirdessen a DEBRECENI-ben!

Fényes Klára

dr Kiss István

Jegysek
M. K. S. U.

Felhívják a gazdaközönség figyelmé, hogy telenek meddőségi kezelése és mesterséges termékenyítése: 1. a fűzfacsészézi városi bikastállónál délután 4 órakor, 2. a köntösgáti bikastállónál délután 5 órakor 3. a Beihen-u. 39. sz. a este fél 8 órakor történik. Meddőségi kezelésre kerülnek: 4 hónapnál régebben ellett telenek és a kétszer eredménytelenül hágaított telenek. A telenek kezelése, termékenyítése és vemhesség vizsgálata díjtalan.

Értesíti a városi tanács az érdekelteket, hogy házihelyet csak azok igényelhetnek, akik hatóságai bizonyítvánnyal igazolják, hogy saját építési anyaggal rendelkeznek és a juttatástól számított egy éven belül lakóházat is tudnak építeni. A házihelyjuttatással kapcsolatban mindenféle felvilágosítást a városi tanács ad (város-háza, félemelet 9. szobában).

Felhívom a város elvtársait közönséget, hogy ebeket a város területén csak porázon lehet vezetni. Az ebek porázon való tartását az utcabiztonsági ellenőrzők a szabadon járó ebeket a gyepmester kiirtja. Polgármester.

Felhívom a város érdekelteit lakosságát, hogy a város területén, utcákon akár bel- vagy külterületen állatokat legeltetni szigorúan tilos. A jogtalanul legeltetők ellen a kihágási eljárás folyamatba lesz érvényes. Polgármester.

Az egyetemi templomban vasárnap d. e. 11 órakor dr Czeglédi Sándor prédikál.

Uj prospektus készül. A város idegenforgalmi hivatal új debreceni prospektust ad ki. Magyar, orosznyelvű szöveggel sok képpel mutatja be az idegenforgalmi propagandafüzet Debrecen mai életét. Sorra látjuk a fejlődő debreceni üzemeit, a hároméves terv során épülő új lakótelepeket, az állami gazdaságok képeit, a híres nagyterdei fürdőt, a Csenki-körut, mindazt, ami nevezetességek Debrecen mai szabad és felfelé fejlődő életének. A budapesti Ahe-naum-nyomda készíti el a prospektust, amely a nyár elejére már a Debrecenbe érkező idegeneknek rendelkezésére fog állni.

Tizenkét új csónak készül a május elejére a nagyterdei csónakázó-tavon. A közönségi vállalat által vásárolt csónakműhely a Papp-tervezők vezetésével, akik már az elmúlt évben is sok csónakot gyártottak készülnek a könynyű járási szandalinok és nagyobb ladikok. A dolgozók nagy nemzetközi ünnepének vidám szórakozási fogadni Debrecen dolgozóinak a nagyterdei tavon a sok színes csónak.

Értesítjük a városi közönséget, hogy házihelyet csak azok igényelhetnek, akik hatóságai bizonyítvánnyal igazolják, hogy saját építési anyaggal rendelkeznek és a juttatástól számított egy éven belül lakóházat is tudnak építeni. A házihelyjuttatással kapcsolatban mindenféle felvilágosítást a városi tanács ad (város-háza, félemelet 9. szobában).

Ha nem vásárolsz TOTOT nem is nyerhetsz!
Bejelentést tett a rendőrségen Kerész Mórné postafőosztályvezető, Csapó-utca 84. szám alatti lakos, mert a elmúlt napokban igazolványait elvesztette. Az iratokat a rendőrségre kéri eljuttatni.

SZÍNHÁZ

Vasárnap délután és este az idegenben utoljára kerül színre a legnagyobb színpadi siker a „Mátyás bátya kunyhója” Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni.

Hétfőn este mutatja be a színház Pávlenko: „Baldogság” című színművét, melyre hetek óta teljes zongorával készült a társulat Komor Vilmos rendezésében. A díszletet Sándor Lajos tervezte, Horn F. Nándor, Bures Jenő és Oravecz Gyula kivitelezte és festette.

Kérjük bérleteket tartozásait rendezzék, mert a nézőterre csak a megfelelő bérlettel érvényesített bérletjeggyel lehet.

MŰSOR

Vasárnap du. fél 4-kor: Tamás bátya kunyhója
Vasárnap este fél 8-kor: Tamás bátya kunyhója.

Hétfőn este fél 8-kor: Boldogság, Arany-bérlés.

Kedden este fél 8-kor: Boldogság, József Attila-bérlés.

Anyakönyvi hírek

Születések: Barna János Im Nagy-zsepes 35. Irén, Kanál Ferenc Kibirtokos Ekep 49. Sándor, Zelenai István ny. honv. őrm. Király Ferenc u. 36. Kálmán, néhai Murvai József Belle-gelő 416. Erzsébet, Horváth Gábor TS-Gs tag Ekep 52. László.

Házasságok: Erdei József utcaesprő Zöldfa u. 13. és Szemán Julia Zöldfa u. 13. Zih Károly alk. munkás Marx Károly u. 46. és Nagyházi Erzsébet Marx Károly u. 46. Madai László alk. munkás Belle-gelő 476 és Ujj Erzsébet Kút u. 120. Oszói Ferenc NV üzletvezető Török Bálint u. 20. és Szalai Mária Budai E. u. 2. Merő Béla OMH tisztvis. Eötvös u. 59. és Tokaji Margit Nyomató u. 6. Boross Endre áll. tisztvis. Hátvan u. 1. és Juhasz Katalin Peeterzskó. Meleg György NV könyvelő Teleki u. 92. és Varga Eszter Kálmán tér 11. Kerékes Ernő Sernevali alk. Csikgert u. 35. és Balogh Piroksa Csikgert u. 35.

Házaátadások: Ary Lajos városi számvéviség főnöke 64 éves Szestakert u. 2. Burai Imre 1m 79 éves Belle-gelő 85. Duczár Mihályné Bálcsa Irén 21 éves Csak u. 5.

x Figyelem! 1. Felhívjuk a juh-tenyésztő gazdák figyelmé, hogy az állam bárányvásárlási akcióit indított. Az akció során felvásárlásra kerülnek legalább 11 kg-os tenyésztésre alkalmas fajszta merino juke bárányok. Előlegű kg-ként levoasák nélkül 4.50 Ft. Jelenkezni lehet a Szepesi Földműveszövetkezetnél, Nyugati-utca 3. — 2. Gyógynövény gyűjtése az idén is megindult. Kg-kénti ár meg tudható a Földműveszövetkezetnél. — 3. Figyelem! Használt és új tojást a legmagasabb napi árban veszünk, Földműveszövetkezet Nyugati-utca 3. Huszár-laktanya.

Hétfőn lesz Ary Lajos telenek. Hétfőn délután fél öt órakor temetik Ary Lajost, a városi számvéviség elhunyt főnökét. A temetésre Debrecenbe érkezik Meleg János belügyminiszteri tanácsos, a város volt polgármestere is. A sírnál Balogh Endre polgármester búcsúztatja a város-háza dolgozóit nevében az elhunyt számvéviségi főnököt.

APOLLO

Ma 11, d. u. fél 3, fél 5, fél 7, fél 9 órakor!
Hétfőn: fél 5, fél 7, fél 9 órakor!
DUNAJEVSZKIJ zenéjével:

Gazdag menyasszony

VIG

Ma 11, 2, 4, 6, 8 órakor!
Hétfőn: 4, 6, 8 órakor!
Tanuljunk éberséget a bolsevikoktól!

Párttagsági könyv

METEOR

Ma 3 órától! Hétfőn 4 órától folytatódás előadásokban! 1 és 2 forintos helyekkel!

És újra látnak...

Szemoperáció a Szovjetunióban! Megelőzi: Híradó! Kuktórium!

